

Kéthy Anna lejárata

A kommunista állambiztonság eszköztára

ENP Képviselőcsoport
Európai Parlament

Az Európai Néppárt Európai Parlamenti Képviselőcsoportja
és a Hamvas Béla Kultúrakutató Intézet közös kiadványa

Budapest, 2013

ISBN 978-615-5364-00-6

Hankiss Ágnes

Kéthly Anna lejárata

A lejárata és a bomlasztás metodikája az állambiztonsági tisztek kiképzésének fontos tananyaga volt. V. Tibor rendőrszázados, III. évfolyamos hallgató 1964 nyarán ezt választotta szakdolgozata tárgyául: „Konkrét ügy, vagy ügyek, amelyben operatív bomlasztást alkalmazott.” Nyelvtanilag kissé karcos ez a mondat, nem csupán a felesleges vessző miatt a „vagy” előtt, hanem az egyes szám harmadik személy is zavaróan hat első olvasatra. De minthogy alatta ott szerepel zárójelben, hogy „5. számú téma”, így már érthető, hogy egy előre megadott étlapról kellett választania a hallgatónak. Szívesen átböngészném az egész kínálatot... de hát egyelőre ennyi állt rendelkezésemre a Hivatal jóvoltából.

Milyen osztályzatot kaphatott a dolgozatra V. Tibor 1964 nyarán? Melyik csoportfőnökségen gyümölcsöztette később a témaválasztásban rejlő személyes affinitást? Miből lett a cserebogár? Él-e még, s ha igen, mit csinál manapság? A dolgozat (*lásd a mellékelt dokumentumok között*) pedánsan összerakja a azokat az elemeket, amelyek nagyjából minden lejárata és bomlasztás csontvázát alkotják.

Hogyan kel életre a séma? Például úgy, ahogyan Kéthly Annát próbálták kompromittálni és az emigráns szociáldemokraták körét bomlasztani, hisz a kettő elválaszthatatlanul együttjárt.

Kéthly Anna – a történelmi Szociáldemokrata Párt 1956-ban emigrációba kényszerülő, hiteles és megbecsült vezetője – 1958 őszén kerül a magyar kommunista állambiztonság célkeresztjébe. Valahogyan hatástalanítani, gyengíteni kellett Kéthly határozott kiállását az ENSZ-ben a magyar forradalom ügye mellett, ezért az állambiztonság vezetői úgy határoznak, hogy lejáratai kampányt indítanak ellene. Ez volt az elsődleges cél, ami persze önmagán túlmutató hozadékkal is kecsegtetett: az emigrációban működő szociáldemokrata szervezetek szétverésének a sikerével.

De álljunk meg itt egy percre. A magyar értelmiség 1956 utáni történetének a genezise valahol az 1957-es ENSZ-nyilatkozat körül keresendő. Szinte az alkotó értelmiség teljes karát megkérték, valahogyan rávették arra, hogy fejezze ki szolidaritását a Kádár-kormánnyal, vagyis, ha hallgatólagosan is, egyetértését a forradalom leverésével. Már akit sikerült rávenni. Voltak, akik önként, dalolva írták alá... Másokat megzsaroltak, kényszerítettek valahogy. És voltak a kevesek, akik nem voltak hajlandók erre. Súlyos döntés volt, talán több kellett hozzá, mint szimpla bátorság.

Megrázó személyes csalódás fűz engem ehhez az 1957-es nyilatkozathoz.

T. nem saját jogomon lépett be az életembe, anyám munkatársa, barátja, rendszeres beszélgetőtársa volt. Gyakran teázott anyámnál, néha én is ottragadtam, hallgattam őket egy darabig. Anyám könyvét ő olvashatta elsőként: véleményét, rendkívül empátikus és árnyalt megjegyzéseit, észrevételeit a tudásáért, műveltségéért kamaszosan rajongó anyám nagy becsben tartotta.

Tudásáért, gondolkodásának fegyelmezett tisztaságáért, egész puritán és talán túlságosan is zárkózott lényéért azonban – aminek arca föltűnő sápadtsága illő tükre volt – nem csupán anyám rajongott. Rajongtam érte én is. És rajongtam azért a perszonalistának vagy egzisztencialistának is nevezhető, mélyen keresztény (zsidó–keresztény) filozófiai iskoláért is, amelynek ő a szememben avatott ismerője és letéteményese volt. Sok évvel korábban, M-től hallottam először Camus-ról és Maritain-ról, Simon Weilről és Martin Buber-ről; habzoltam, nem pusztán az új tudást, hanem az új világlátást, amely üdítően eltért szüleim baráti körnek a felfogásától, amely ugyan a régen meghasonlott mozgalmi eszmével már szakított, teljesen levetkőzni azonban sohasem tudta magáról. M. gondolatvilágába lépve úgy éreztem, hazataláltam... Az pedig, hogy ennek a szellemi magamratalálásnak az eufóriáját egy szenvedélyes szerelem mindennapjainak köszönhettem, csak fokozta a felfedezés varázsát. Nemsokára azonban kapcsolatunk M-mel véget ért. A számos szakítás közül eljött az, amely véglegesnek bizonyult.

Ezért is maradtam ott, és füleltem, egyre gyakrabban a teázásokon, anyám és T. között, másfél évtizeddel később. Bekapcsolódtam a beszélgetésbe. T. figyelte rám, szívesen terelgetett, olvasmányokat javasolt, és miután elolvasta egy-egy írásomat, saját jogomon is barátjává, vagyis inkább tanítványává fogadott.

T-nek köszönhetem Hamvas Béla felfedezését, Pilinszkyt; nem pusztán a könyveket, hanem azt az értelmezést, amely szerzőkön és műveken keresztül egy koherens, erkölcsi, filozófiai, hitbéli értékektől csillogó erőteret bontott ki.

Számomra most már T. volt a szellemi iránytű.

A saját jogon történő elfogadás ülte a diadalát, amikor az általa szerkesztett folyóiratba, negyedéves antológiába írást kért tőlem. Ez már a rendszerváltás után történt. Boldog voltam, nekiültem a félig kész regényrészlet befejezésének. A fejezet címe: „A találkozó” (legalábbis később ezen a címen jelent meg), és arról szól, hogy az elbeszélő, akit apja állítólagos ügynökmúltjával szembesítenek, bár fejére olvassák, de bizonyítani nem tudják, megkeresi a kommunista állambiztonság egyik nyugdíjas vezetőjét, aki hajlandó egy hotel presz-szójában az elbeszélővel találkozni.

Nagyon szép írás, üzente közös barátunkkal T. Azután csak a csönd. Nem keresett, üzeneteimre nem válaszolt. Az antológia megjelent: az írásom nélkül. Akkor végre jelentkezett: az egyetemhez közeli étteremben találkoztunk, Napoletana volt a hely neve, és utolérhetetlenül készítették a spenótos-juhtúrós canellonit.

T. ridegsége és tartózkodása mögött nem volt nehéz megérezni a neheztlést. Szépen van megírva, igazán szépen. De a témaválasztás nagyon nem tetszik, mondta halkán, maga elé meredve, és olyan gyorsan állt fel, mint aki menekül. Viselkedését nem tudtam megmagyarázni, hiszen kapcsolatunk addigi gyakorlata szerint, ha az írás egyszerűen csak nem tetszett neki, mesteri kötelességének tartotta volna, hogy rávezessen hibáimra, megmutassa gyöngéimet, ettől semmi sem tartotta volna vissza. Megtehetette volna, azzal a kedves, de kiméretlen szigorral, amellyel vissza akart tartani, például attól, hogy a Fidesz felkérését elfogadjam az önkormányzati választásra. Szellemi embernek nincs helye a politikában, mondta, és amikor mégis belevágta, nem titkolta, hogy csalódott bennem. Emlékszem egy beszélgetésre. Próbáltam megmagyarázni, hogy milyen reményeket fűzök a Fidesz-nemzedék színrelépéséhez... Ingerültsége talányos volt, nem értettem dühének és elzárkózásának igazi okát. Mindezt azonban csak a később történtek fényében érdemes itt megemlítenem.

Utolsó találkozásunkon nem oktatott és nem adott magyarázatot. Egyszerűen kilépett az életemből.

Pár nappal később, mintha derült égből csapott volna le, kaptam meg a magyarázatot.

Leónak (legjobb barátomnak, életem tanújának) elpanaszoltam kudarcomat T-vel és az antológiával. Leó széles vigyorával, zseniális szarkazmusával és megjátszott cinizmusával dördült rám: „*Cicuskám, hát Te nem tudtad ki volt a pasas? F. meg is írta a naplójában...*” Rohantam a polchoz, elő a könyv, névmutató, reszkető kezű lapozás.

Igen, ott van. Ő volt megbízva, 1957-ben, mint a Kulturális Minisztérium magas beosztású tisztviselője, hogy hívja be magához azokat az értelmiségieket, akik nem akarták önként és dalolva... A naplórót is ő dolgozta meg, próbálta megdolgozni. (Hogy Pilinszkyt ki zsarolta meg súlyosan beteg unokaöccse gyógykezelésének a megvonásával... nem tudom... még most sem szívesen gondolnék arra, hogy T. volt...)

Közös barátaink közül ketten is tudták T-ről, amit én nem tudtam. Rám haragudtak meg azért, hogy én is megtudtam.

L. vigasztalt. Szerinte egyszerűen az történt, hogy T. magára vette a cselekményt. Azt hitte, ő a regénybeli apafigura.

Lázás nyomozásba kezdtem. Az 57-es aláírásgyűjtés személyes dokumentumait sehol nem találtam, sem a Magyar Országos Levéltárban, sem a Történelmi Hivatalban. Standeiszky Éva amúgy alapos munkája sem adott

túl sok fogódzót. Később, a levéltári anyagok közül került a kezembe egy párthű és pártbuzgó jelentés tőle, kézzel aláírva. De különösebb megrázkódtatást már nem okozott.

Nyomozásba fogtam: T. életrajza szomorúan kezdett összeállni. A Gazdasági Rendőrség tisztje 1949-ben, az 50-es évek elején két év továbbképzés a Szovjetúnióban...(?) 1957-ben már a Kulturális Minisztériumban ténykedik. Néhány évvel később a pártállam számára kiemelten fontos és ellenőrzés alatt tartott folyóiratok szerkesztőjeként dolgozik. Előbb az egyiknél, majd a másiknál, mikor melyik műhely adott több okot a Pártközpontnak az aggodalomra.

Mikor és hogyan történt nála a lelki fordulat? Ha történt egyáltalán. Mi köti össze azt a férfit, akinek hitbéli tisztaságát, mély bölcséleti tudását és viszolygását minden politikától és minden hatalomtól tanítványok naiv serege csodálta, azzal a férfival, akit a frissen kibányászott életrajzi adatok mutatnak?

Többen tudni vélték, hogy fia elvesztésének tragédiája hozhatta számára a katarzist, s gyásza remeteségében vizsgálta felül addigi életét és fordult lélekben kereszténység és misztika felé. Elképzelhető. De nem kímélhettem meg magam attól, hogy végiggondoljam a másik verziót is. Szellemi elkötelezettségét, írásai érvényét aligha lett volna értelme kétségbe vonni... De hogy közben volt-e valamilyen titkos megbízatása a műhelyekben és társaságokban, hogy anyámmal való beszélgetéseiről, kapcsolatairól, a vendégségekről, amelyeknek nálunk rendszeres meghívottja volt, készített-e jelentést, titkos beszámolót... Nem tudhatom. Noha e tudásért megtettem minden tőlem telhetőt.

De térjünk vissza Kéthly Annához. Összegyűjtenek róla minden lehető életrajzi adalékot, fellelhető dokumentumot, régi leveleket, beszédek szövegét, hátha találnak rajta fogást: kompromittálásra alkalmas anyagot. Manapság sincsen ez másként: a piszkos háborúk metodikáját alaposan kiismerhettük. A napokban szembesültem például egy figyelemreméltó technikával: újságírói kérdések a célszemélynek elküldve; csupa kérdésnek álcázott aljas provokáció. Nyilvánvaló, hogy a célszemély fölháborodik a válogatott inszINUÁCIÓK olvastán, nem fog kötélnek állni. De nem is az a cél. Hanem az, hogy a kérdező az elutasítás mikéntjéből kitapinthassa a másik érzékeny pontjait, mire ugrik, támad vagy fenyeget, mondjuk perrel, és mi az, amit félvállról vesz.

A célirányos, nyílt információszerzéssel történő feltérképezés manapság, az internet korában, a titkosszolgálatok gyakorlatában is egyre jobban előtérbe került.

Az információgyűjtéssel persze az internet híján is elboldogultak valahogy. Kapóra jön Kéthly Anna írsos önvallomása, amelyet még a börtönben az ÁVO íratott vele, és amelyet most a kádárista állambiztonsági tisztek gátlás nélkül elővesznek. Kéthly Anna zárdaiskolában nevelkedett. Önvallomásában bemutatja, hogy apja és a zárda szigora hogyan alakították a személyiségét...*„Az otthoni és a zárda-élettel teljesen lágy viasszá formáltak. A körülményektől és külső személyektől függött, hogy jó vagy rossz célra formálják meg ezt a viaszt.”* Ez az ártatlan, vallomásos mondat a fonál, amelyre azután minden rágalom felfűzhető. A dokumentumokból jól kirajzolódik az állambiztonsági technika: hogyan lehet tetszőlegesen kiszemezgetett valóságselemeket úgy megszűrni, csonkolni, párosítani, magukból kiforgatni és végül hazugságokkal fűszerezni, hogy Kéthly Anna jellemrajzában egy befolyásolható, labilis, viaszként formálható és hajlítható, megbízhatatlan személyiség képe bontakozzék ki. A propagandafüzetnek már a címe is körmönfont: „Mérlegen”. Azt sugallja, hogy készítője higgadtan és tárgyilagosan értékeli a tényeket. Azt a látszatot keltik, hogy a füzetet egy Kéthly-ellenes szociáldemokrata emigráns készítette. Lefordítják négy nyelvre, és külföldi rezidentúráik segítségével számos országban, sajtóban, civil szervezetek körében és baráti társaságokban terjesztik.

Meglátom a nevet az egyik dokumentumon. König Miklós rendőrszázados, aki éppen bizonyos Galambos elvtárs jóváhagyását kéri. Ugyanaz a König, akit apám, amikor a börtönről mesélt, egyszerűen vadállatnak hívott. Egy alkalommal jugoszláv barátairól, kapcsolatairól faggatta apámat, aki azt válaszolta, hogy erre a kérdésre nem válaszol. König újra nekifutott. *„Válaszoljon! Vagy akasztófára juttassalak, azt akarod?”* Lehetetlen, mondta apám, és nem bírván a természetével, akár a viccbeli skorpió, visszakérdezett: *„Ön tenne terhelő vallo-mást a szovjetekre?”* *„Ez hogy jön ide?”* – üvöltötte König. *„Hát úgy, hogy nekem ugyanazt jelentik a jugoszlávok, mint Önnek a szovjetek. Ugyanazt a szolidaritást”* – tette hozzá peckesen apám, azt hihette, hogy szellemességével tán nyeregbe került. Tévedett. König megmutatta az igazi arcát. Erről annyit mondott később apám, elég szűkszavúan, hogy egy szadista állat volt. Most, amikor évtizedek múltán König százados egykor szigorúan titkos irományát a kezemben tartva legeltetem a szemem a döglött oroszlánon, lám, apám helyett a lánya mégis csak nyeregbe került? Már ha nyeregben volnánk egyáltalán... Vagy a történelem hátsódudvarában, folyamatok és események rejtett koreográfiájában még mindig König volna a király?

A lejáratus és bomlasztás második futamára 1959-ben kerül sor. Immár nem a „klerikális” vonalra épül, hanem egy sokkal gyümölcsözőbbnek ígérkező rágalmat állít az akció középpontjába: Kéthly Annát antiszemizmussal vádolják. Kéthly egyik, 1946-ban íródott levelének néhány sora szolgáltatja a nyersanyagot. Kéthly Anna Reisinger Ferenc szociáldemokrata képviselőt tájékoztatja arról, hogy a Somogy megyei internálótáborba összegyűjtött csendőrökkel a bánásmód olyan, ami *„ezekkel a semmi bűncselekményekkel nem terhelt emberekkel szemben nem indokolt.”* Kéthly Anna nem azokat a csendőröket vette védelmébe, akik a háborús bűncselekményekben vagy a deportálásokban való tevőleges részvétel miatt kerültek letartóztatásba. A propagandafüzetben azonban ez a különbség eltűnik.

A Belügyminisztérium II/3-as osztálya két röpcédulát készít. Az egyiket Európában, a másikat Izraelben kívánják terjeszteni. Szerzőként egy zsidó származású emigráns szociáldemokratát tüntetnek fel, aki minden biztonnyal az ügynökük. A kompromittáló anyagot 5-6 különféle borítékban és kézírással postázzák... mintha valami spontán mozgalom alakulna ki az általános fölháborodás hullámain. *„Kéthly Anna lejáratusa az ENSZ-ben, esetleges szerepeltetésének ellensúlyozása, valamint kompromittálása céljából két magyar nyelvű röpcédulát készítettünk. Az egyiket Európában, a másikat Izraelben kívánjuk terjeszteni. A röpcédula terjesztésével azt a látszatot kívánjuk kelteni, mintha azt valamelyik Kéthly ellenes szociáldemokrata emigráns személy vagy csoport készítette volna.”* A terjesztésben szerepet szánunk külföldi rezidentúráinknak és néhány ügynöknek is.

Izraelben éppen ekkor áll küszöbön Kéthly Anna látogatása, amelyet az izraeli magyar közösség nagy rokonszenvvel fogad. Az állambiztonsági tiszték arra számítanak, hogy az izraeli elhárítás, ha érzékeli is a nagy turbulenciát a magyar rezidentúra háza táján, nem törődik vele, hiszen számukra a Kéthly-látogatásnak nincs különösebb belbiztonsági jelentősége. Kéthly Anna lejáratusa ekkor újabb fordulatot vesz: az akció bomlasztó hatása mostantól válik igazán gyümölcsözővé a kommunista hatalom számára. Az történik ugyanis, hogy az izraeli zsidóság, szembesülvén azzal, hogy félreismerték Kéthly Annát, elfordulnak tőle, nem kívánják többé vendégül látni. Az európai emigrációnak azonban azok a körei, amelyek jobban ismerik Kéthlyt és nem ülnek fel a rágalmazásnak, továbbá fogalmuk sincs arról, hogy az egész mögött a magyar kommunista állambiztonság mesterkedése áll, minden haragjukkal az izraeliek ellen fordulnak. Azokat az izraeli magyarokat kárhoztatják, akik hitelt adtak az igaztalan vádaknak. A kompromittálás első szakasza ezzel a dupla hozadékkal zárul a kommunisták számára.

A következő fejezetre 1961-ben kerül sor, amikor az Eichmann-per kapcsán Kéthly Anna cikket ír a londoni Népszavába, amelyben a holokauszt tragédiájáról és gyalázatáról beszél, tisztán és egyértelműen. Az elvtársak talán feszengenek egy kicsit a cikket olvasván? Fenéket. Inkább nekifutnak megint. 1961. június 23-án levelet kreálnak egy fölháborodott szociáldemokrata nevében, aki egykor „Reisinger elvtárs” munkatársa volt

(no lám...), és aki most, régi kacatok között matatva, egészen véletlenül ráakadt a régi levél eredeti példányára... Szomorú szívvel, ámde „hazafias szeretettel” küldi most el a másolatot ezerfelé, hogy bebizonyítsa: *„Kéthlynek nem ez, hanem a másik az igazi arca...”* Mivel zsarolták, hogyan vették rá ezt a régi szociáldemokratát a dicstelen szerepre? Csak sejteni lehet. Mindenesetre az állambiztonsági tisztek szorgosan postáznak, ügynököket instruálnak, küldözgetik a mindent megvilágító és bizonyító levelet...

A folytatást nem ismerem. Az időrendben utolsó dokumentum, amely a Történeti Hivataltól évekkel ez előtt megkaptam 1962. január 29-én született „Kéthly Anna, Király Béla és Fábíán László kompromittálására felhasználható anyagok” felirattal. A játszma tehát folytatódott... és hogy véget ért-e Kéthly halálával? De-hogy. Ha nem a konkrét személyeket nézzük, hanem a harcot két értékvilág között, köpönyegek és maszkok sűrű cseréje közepette bár: tart bizony napjainkban is. Elgondolkodtató például az, hogy az 1959. július 21-i jelentésben miért anonimizálták még mindig egy nevet. „Az akció módszere” címet viselő jelentésben ez áll: *„Az akció második részében a rölapokat – lefestés fekete tussal – segítségével terjesztettük azt a látszatot keltve, hogy azt a zsidó szociáldemokraták Kéthly ellenes csoportja készítette.”* Vajon miért a lefestés? Ki lehetett az a személy, a magyar állambiztonság szolgálatában, akinek a nevét még kétezeralahányban is el kellett a kutató elől titkolni?

A rágalmak szennyét olykor még évtizedek múltán sem könnyű lerázni magunkról. Az ügynökváddal lejáratos emberek többsége például mai napig sem kapott erkölcsi elégtételt. Bár olykor még a bizonyíték sem elég: a vád makacsabbnak bizonyulhat, mint hinnénk, és még a dokumentumokkal szemben is tartja magát. Ez év elején, a Brüsszelbe tartó repülőn egymás mellett ültünk egy régi ismerőssel. Régen találkoztunk. Kérdezi, mi jelent meg mostanában a Hamvas Intézetben. Említem a Munkafüzet-sorozatot, a legújabbat, az akadémikus lejáratosát bemutató füzetet, szerény bevezetőmmel. *„Ne hülyéskedj, hát besúgó volt! Mindenki tudta...”* Éppen erről szól a történet, hogy hosszú éveken keresztül hogyan keverték gyanúba, mondom. Szinte végig sem hallgat, belémfojtja a szót: Szalai Sándor ügynök volt, az biztos. Nehéz elhinnem, hiszen ha az lett volna, miért akarták olyan fáradhatatlanul gyanúba keverni éveken át? *„Mérget vehetsz rá, hogy az volt!”* *„Miért vagy ennyire biztos?”* Akkor mondott egy nevet, azét, aki annak idején elárulta neki. Vagy úgy. Ha csak úgy nem... próbáltam elviccelni a képtelenséget. A hivatkozott úriember ugyanis hivatalánál fogva a hatalom embere, sőt az akadémiai világban a Belügyminisztérium egyik bizalmi kulcsfigurája, helytartója, ösztöndíjak és megbízások korlátlan ura volt.

A kommunista állambiztonság öröksége még 2013 elején is visszaköszön.

Dokumentumok

Operatív bomlasztás

(szakdolgozat)

BELÜGYMINISZTERIUM
III/2 Osztály.

"SZIGORUAN TITKOS!"

Szolgálati jegy
Budapest, 1964 június 30.-án.

Jelentem, no 7 a szabadon választott szakdolgozat címe:
"Konkrét ügy, vagy ügyek, melyekben operatív bomlasztást alkalmazott". /5. sz. téma/

Váradi Tibor r.szds.
Váradi Tibor r.szds.
III. évf. 1/2. tan. csop.

BM. Akadémia Operatív Tanszék
Vezetőjének.

A-2036

1

O P E R A T I V H E L Y Z E T .

Egyoldalu ügynöki jelentésből tudomásunkra jutott az, hogy K o v á c s Imre budapesti lakos ezideig meg nem állapított időpontban Budapesten egy több főből álló konspiratív illegációt hozott létre.

A bűncselekmény gyanus jelzésben ezideig "Kalocsa" fn. ügynökünket foglalkoztattuk. Jelentéseiből kitűnik, hogy az összejövetelüket minden hónap első vasárnapján a Balaton vendéglőben tartják meg, ezenkívül a tagok egymás között is összejárnak a lakásukon.

Az összejövetel volt horthysta főtisztekből tevődik ki. Ügynökünk rendszeresen részt vesz a csoport összejövetelén, az eddigi jelentései szerint a csoport tagjai az összejövetel alkalmával rendszeresen megtárgyalják a politikai eseményeket, igen élénken tárgyalták a Francia, Nyugatnémet eseményeket, most viszont igen komoly mértékben foglalkoznak a Kínai, Szovjet politikával.

A csoport valamennyi tagja az amerikai, angol, nyugatnémet fegyveres beavatkozását reméli, reménykednek a harmadik világháború kitörésében.

A külpolitikai események mellett megtárgyalják a belpolitikai eseményeket is és azt több esetben úgy könyvelik el maguknak, hogy az itteni társadalmi rendszer csak a Szovjetunió segítségével áll, illetve maradhat fenn tovább. A külföldi rádiók magyarnyelvű adásait rendszeresen hallgatják /USA. Szabad Európa/ és az összejövetelek alkalmával az ő politikai nézetüknek megfelelően kiértékelik és vonnak le következtetést.

Az ügynök jelentése szerint az összeesküvés büntettének alapos gyanuja látszik fennforogni. Mivel a jelzés egyoldalu, ellenőrizve nincs, a jelzésben ügynöki operatív feldolgozó munkát kell bevezetni, végre kell hajtani több oldalu ellenőrzést ezért határozatot hoztunk Előzetes ellenőrző dosszié megnyitására.

K o v á c s Imre volt horthysta ezredes, 1946-ban háborús népellenes bűncselekmény miatt életfogytiglani börtönre ítélték, az Elnöki Tanács 1957-ben a hátralévő büntetését kegyelem alapján elengedte.

Az egyoldalu nem ellenőrzött adataink szerint az illegáció vezetője, illetve hangadója. Jelenlegi munkahelye KGM. mérnök.

A csoportosulás tagjai:

- 1./ N a g y Béla volt horthysta katonatiszt rendfokozata alezredes, foglalkozása villanyszerelő.
- 2./ F a r k a s Géza volt horthysta alezredes, jelenlegi foglalkozása MÉH. telepvezető.
- 3./ N a g y János volt horthysta őrnagy.
- 4./ T ó t h Dezső volt tüzér ezredes, jelenlegi munkahelye KGM. osztályvezető.

A jelzésben még több személy neve felmerült, azonban mivel a kapcsolataik között több hasonló nevű személy van, ezen személyek közül ki kell szűrni az illetékeseket.

A rendelkezésünkre álló határidőn belül többoldalu ellenőrzést folytatunk le, annak érdekében, hogy megállapíthassuk Kovács Imre és társai folytatnak-e ellenséges tevékenységet és, hogy az ügynöki operatív feldolgozó munka továbbvitele szükséges-e, vagy megnyugtatóan bizonyítjuk azt, hogy alaptalanok.

Az ügyjelzésben 3 hónapos határidőre szóló intézkedési tervet dolgoztunk ki, melynek célja az alapos, mindenre kiterjedő ellenőrzés lefolytatása.

A fenti indokok alapján kértük engedélyezni az előzetes ellenőrző dosszié megnyitását. Az ügydosszié fedőnévének "Déliab" elnevezést adtuk.

I N T É Z K E D É S I T E R V .

"Kalocsa" fn. ügynökunktől kapott jelentések szerint alapos gyanu van arra, hogy K o v á c s Imre budapesti lakós, ezideig meg nem állapított időpontban budapesten több főből álló konspiratív csoportosulást hozott létre. A csoportosulásra vonatkozó jelzés egyoldalú, ellenőrizve nincs.

Kovács Imre volt horthysta ezredes, a felszabadulás előtt az ország különböző városaiban, községeiben tartózkodott, a felszabadulás után Dabas községben Szabadság Párt titkára volt, büntetett előéletű, 1946-ban háborús népellenes bűncselekmény miatt életfogytiglani börtönre ítélték.

Az Elnöki Tanács 1957-ben a büntetése hátralevő részét kegyelemből elengedte. A felszabadulás óta a népidemokratikus rendszerünkkel szemben ellenséges magatartást tanúsít, rendszer változásban reménykedik, ezt úgy képzei el, hogy a szovjet csapatok kimennek magyarországról.

Ügynökünk 1961. márciusában jelentést tett arról, hogy Kovács vele bizalmasan beszélt, amely alkalommal közölte azt, hogy egy illegáció az ő részvételével rendszeresen a Balaton éteremben találkozik, ahová ügynökünket is meghívta.

Az illegáció tagjai:

Kovács Imre	budapesti lakós
Nagy Béla	budapesti "
Farkas Géza	budapesti "
Nagy János	budapesti "
Tóth Dezső	budapesti "

A-2036 H.

Kovács Imre a legutóbbi beszélgetések során az ügynök előtt azt jelentette ki, hogy 1962. őszére a szovjet csapatok kivonulnak és az amerikai csapatok vonulnak be az országba.

A fentiek értelmében tehát szükséges megállapítani, hogy ügynökünk jelentései megfelelnek-e a valóságnak, a kérdés az, hogy Kovács valóban összehozott-e olyan csoportot, amelynek célja ellenséges tevékenység kifejtése, megtárgyalta-e kapcsolataival azt, hogy hol, mikor, milyen formában, milyen ellenséges tevékenységet akarnak kifejtetni.

Az intézkedési terv célja lesz az, hogy a fenti kérdéseket tisztázza. A tervidőszak alatt többoldalu ellenőrzést kell folytatni annak érdekében, hogy az illegáció milyen céllal szerveződött.

Az intézkedési terv konkrét célja, annak tisztázása, hogy:

- Kovács Imre folytat-e ellenséges tevékenységet.
- Létezik-e szervezkedés, egyáltalán ismeri-e azokat a személyeket, akiket az ügynökünk előtt megemlített.
- Kik az összeesküvés tagjai.
- Milyen ellenséges tevékenységet fejtettek ki eddig.
- Milyen az ellenséges szervezkedés - összeesküvés, szervezeti felépítése, célja terve, anyagi bázisa.
- Kapcsolattartás módja, közös megbeszélések vannak-e.

Az intézkedési tervben meghatározott feladatok:

- 1./ Kovács Imre és társai ügyében előzetes ellenőrző dossziét szükséges nyitni. A jelzésben egyszerű operatív feldolgozó munkát kell végezni. Előzetes ellenőrzési dosszié megnyitására szóló határozat elkészítése.

Határidő:
Felelős :

A-2036. J.

- 2./ "Kalocsa" fn. ügynök magatartási vonalának kidolgozása, és
* az ügyben való foglalkoztatási tefvének meghatározása.

Határidő:
Felelős :

- 3./ A központi nyilvántartó szervtől meg kell kérni "Sámson"
fn. ügynök "B" dossziéját, aki régebben Kovács kapcsolata
volt. Tanulmányozni kell nevezett személyt annak érdekében
hogy Kovács és kapcsolatainak ellenőrzésére van-e lehe-
tősége, fel kell venni az ügynökkel a kapcsolatot, ala-
posan részletesen ki kell kérdezni a fentiekre vonatkozóan

Határidő:
Felelős :

- 4./ Az ügyben felmerült összes személyt le kell ellenőrizni,
meg kell állapítani személyadataikat, lakhelyeiket.
"Kt" kell készíteni.

Határidő:
Felelős :

- 5./ A felderített személyeket folyamatosan le kell priorálni
az állambiztonsági, rendőri szervek hálózati és operatív
nyilvántartásában. A büntetéseket nyilvántartó szervek
nyilvántartásában, a központi lakcímhivataltól fényképek,
törzslapok fotómásolatát kell beszerezni. Más hivatalos
szerveknél /ügyészség, bíróság, honvédség/ lévő anyagokat
összegyűjteni.

Határidő:
Felelős :

Amennyiben a fentebb leírt feladatokat végrehajtjuk, úgy
tisztán látjuk azt, hogy Kovács Imre milyen kapcsolatokkal
rendelkezik, folytat-e Kovács és társai ellenséges tevékeny-
séget. Megfelel-e a valóságnak az, hogy Kovács illegációt
hozott létre. Kapcsolatainak tanulmányozása szükséges abból
a célból is, hogy amennyiben Kovács és társai ellenséges

tevékenységet folytatnak, úgy abban az esetben kapcsolataik közül megfelelő személyi tulajdonsággal és hírszerző lehetőséggel rendelkező személyt választhassunk ki beszerzés céljából.

A fenti intézkedési terv három hónapos időtartalomra szól, melynek végrehajtását engedélyezték.

- . -

Tárgy: "Déliab" fn. ügyjelzésben
készített intézkedési terv
végrehajtásáról szóló...

J E L E N T É S .

1961. március 20-óta operatív feldolgozó munkát folytatunk
K o v á c s Imre és társai ügyében.
Ügynökünktől kapott hiranyag ellenőrzése érdekében 1961. ápri-
lis 10-én három hónapra szóló intézkedési tervet dolgoztunk ki.

Az intézkedési terv fő célja volt:

1./ Lehetséges-e az, hogy Kovács Imre és társai államellenes
tevékenységet fejtenek ki, vagy ilyen tevékenységet akar-
nak elkövetni.

Alkalmos-e Kovács Imre személyi tulajdonsága, egészségi
állapota, elmeállapota arra, hogy egy illegális csoportot
hozzon létre, vagy irányítson, rendelkezik-e ehhez megfe-
lelően kapcsolatokkal, rutinnal, tapasztalatokkal, szer-
vezőképes-e. Van-e felsőbb kapcsolata.

A népidemokratikus rendszerünkkel való szemben állása
miben jelentkezik. Fenn áll-e annak ténye, hogy ma is ak-
tív ellensége társadalmi rendszerünknek.

Rendelkezik-e azokkal a kapcsolatokkal, melyekről ugy be-
szél, hogy azok is tagjai csoportjuknak. Velük hol, mi-
lyen körülmények között találkozik.

2./ "Kalocsa" fn. ügynök ellenőrzése. Mennyiben őszinte az
ügynök az általa jelentett kérdésben. Igaz-e, hogy Kovács
Imre közölte vele azokat a tényeket, amit szervünknek

jelentett. Az ügynök és Kovács között a kapcsolat mennyire bizalmas és mélyreható.

A meglévő ügynökség között keresni olyan személyeket, akiket feltudunk használni a jelzés ellenőrzésére.

3./ Eldönteni azt, hogy szükséges-e továbbra is foglalkozni a jelzéssel. Az operatív eszközök közül az ügynökség mellett milyen operatív eszközöket lehet felhasználni szükség esetén.

Az intézkedési tervben meghatározott feladatokat az alábbiakban hajtottuk végre:

- a jelzésben előzetes ellenőrző csoport dossziét nyitotunk 1961. április 10-én.
- Kidolgoztuk "Kalocsa" fn. ügynök foglalkoztatási tervét, meghatároztuk magatartási vonalát.
- A központi nyilvántartó szervtől megkértük Juhász István hálózatból kizárt "Sámson" fn. ügynök "B" dossziéját, azt áttanulmányoztuk. Nevezett személyt 1957-ben szervezték be kompromittáló adatok alapján.
A hálózatban 1960. január 1-ig volt foglalkoztatva. Ekkor betegsége miatt a hálózatból kizárták. Foglalkoztatása idején jól viszonyult az állambiztonsági szervekhez. A "B" dossziéből kitűnik az, hogy kizárása idején elmondotta, hogy bármikor hajlandó segítséget nyújtani, azonban ezen szoros kapcsolattartásnak betegsége folytán akadálya van.

Megállapítottuk azt, hogy a jelenlegi egészségi állapota megengedi, hogy továbbra is, mint ügynököt használjuk fel. Mivel azonban Kovács Imre arról beszélt "Kalocsa" fn. ügynökünknek, hogy Juhászt is be kellene vonni a

csoportjukba, így feltétlenül szükséges volt eligazítani, kioktatni arra vonatkozóan hogy ha Kovács Imre keresi vele a kapcsolatot, úgy abban az esetben ne zárkozzon el tőle.

- Azokat a személyeket, akikről Kovács Imre úgy nyilatkozott, hogy tagjai a csoportjuknak ellenőrzés alá vettük. Megállapítottuk személyi adataikat, környezettanulmányt készítettünk róluk. Adatszerző munkánkat úgy végeztük, hogy megállapítsuk azt, hogy van-e kapcsolata, vagy korábban kapcsolatban álltak-e Kovács Imrével.

Kovács Imre az alábbi személyekről tett említést ügynökünknek, mint olyan személyekről, akik az ügyben szerepelnek.

Nagy Béla	budapesti lakós
Farkas Géza	- " -
Nagy János	- " -
Tóth Dezső	- " -

"Kalocsa" fn. ügynökünk konkrétan tudja azt, hogy a fentebb említett személyek rendszeresen összejárnak, közülük többet régebben is ismer a találkozásokat Kovács lakásán és a Balaton étteremben tartják meg.

A környezettanulmányok során megállapítottuk azt, hogy a fenti személyekkel Kovácsnak jelenleg is fenn áll a kapcsolata. Így pl. az adatszolgáltatók elmondották, hogy Kovács Imre gyakran keresi fel lakásán Nagy Bélát, aki a múltban alezredes volt.

Nagy Béla volt horthysta alezredes jelenlegi foglalkozása villanyszerelő, nős családos. Nevezetire vonatkozóan az operatív nyilvántartóban megállapítottuk, hogy a volt VKF/2. osztály Deffenzív alosztályán teljesített szolgálatot.

Ugyancsak kapcsolatban áll Farkas Géza volt horthysta tüzér alezredessel is, aki az operatív nyilvántartó adatai

szerint 1952-ben kapcsolatban állt a kémgyanus, nyugatra szökött Tóth György volt vezérkari őrnaggyal, valamint Harvei amerikai kereskedelmi attaséval.

Az intézkedési tervben más jellegű feladat nem lett meghatározva.

"Kalocsa" fn. ügynök munkájának értékelése:

1961. március 5-én a csoport újabb összejövetelt tartott a Balaton étteremben, ezen az összejövetelen Kovács a következőket mondta: "a nyáron elfog jönni az ENSZ főtítkár, az lenne jó, ha a nép közé menne érdeklődni, nem pedig Kádárékhöz. Elmondta, hogy kész ténnyel fog jönni." A politikai helyzet nagyon feszült, többféle harcok vannak, az idő közeleg, csak nyugodtan várni kell."

1961. június 1-én az ügynök felkereste Kovácsot a lakásán, ahol éppen ott tartózkodott Nagy Béla és Farkas Géza is. Kovács elpanaszolta, hogy nehezen tudja fogni az amerikai híreket. Hruscsov elvtárs beszédjével kapcsolatosan elmondta, hogy "Hruscsov engedményeket ad és még további engedmények várhatók." A szovjet csapatokat ki kell vonni Németország területéről és egyúttal Magyarország területéről is és ha a szovjet csapatok kivonulnak az NDK-ból, úgy a nyugatnémet csapatok K-Németországot lerohanják, esetleg a franciák is segítenek nekik.

E beszélgetés alkalmával az ügynök megkérdezte Kovácsot, hogy tartja-e a kapcsolatot azokkal a személyekkel, akikről 1961. márciusában említést tett. Azt mondta igen. Sőt megkérte ügynökünket, hogy ő is megint jöjjön el a legközelebbi találkozásjukra, amely június 8-án lesz.

A-2036 11.

SZIGORUAN TITKOS!

Tárgy: Kovács Imre és társai
ügyében...

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS.

"Kalocsa" fn. ügynök jelentése alapján tudomást szereztünk arról, hogy Kovács Imre budapesti lakos ellenséges tevékenység elkövetésében vesz részt. Az ügynök jelentése szerint Kovács Imre - több főből álló illegációt hozott létre. Kovács elmondta ügynökünknek, hogy csoportja a rendszerváltozás várja, amely hamarosan bekövetkezik. Az illegáció rendszeresen a Balaton étterembe találkozik, ahová ügynökünket is meghívta. A jelzést 1961. március 10-én kaptuk. A beérkezett adat ellenőrzésére, valamint az ellenséges tevékenység felderítésére ügynöki operatív feldolgozó munkát vezettünk be, 1961. március 20-án.

Az ellenőrzés során megállapítottuk, hogy Kovács Imre/1900. Mohács, Varga Katalin/ mérnök, 1921-ben elvégezte a Ludovika Akadémiát, legutolsó rendfokozata ezredes. A felszabadulás előtt, mint katonaez ország különböző városaiban, községeiben tartózkodott, a felszabadulás után Dabas községben szabadság párt titkára volt, büntetett előéletű, 1946-ban háborús-népellenes bűncselekmény miatt életfogytiglani börtönre ítélték. Az Elnöki Tanács 1957-ben a büntetése hátralévő részét kegyelemből elengedte. A felszabadulás óta a népidemokratikus rendszerünkkel szemben ellenséges magatartást tanusít, rendszerváltozásban reménykedik.

"Kalocsa" fn. ügynök az alábbiakat jelentette:

Kovács Imre 1961. március 10-én bizalmasan azt kérdezte tőle, hogy "alkalomadtán lenne-e segítségére" majd kérdésére elmon-

dotta, hogy egy illegáció az ő részvételével rendszeresen a Balaton étteremben találkozók, ahová ügynökünket is meghívta. Elmondotta, hogy megbízható régi emberei vannak; Nagy Béla alezredes, Farkas Géza alezredes, Nagy János őrnagy, Tóth Dezső ezredes stb. volt horthysta katonatisztek. Ezek közül az ügynök többet személyesen is ismert.

Az ügynök igenlő válasza után Kovács megkérte ügynökünket, hogy őt ne keresse, majd ő fog szólni a legközelebbi összejövetele előtt. A fenti beszélgetést követően 1961. március 28-án beszéltek újból, Kovács megerősítette a korábban elmondottakat, sőt közölte, hogy április 5-én össze fog jönni a csoport és oda az ügynököt is meghívta.

Jelentősebb tartalmu beszélgetés a fentiekén kívül még 1961. augusztus 8-án az összejövetelen volt, ahol hét személy jelent meg. Kovács elismérte, hogy a szovjet csapatoknak rövidesen ki kell menni az országból, beszélt a nyugatnémet megerősödéséről is. Itt már megjelent "Sámson" ügynökünk is, akit Kovács személyesen keresett fel és hívott meg.

Irányításunkra a fentiekén kívül több esetben is résztvett az összejövetelen "Kalocsa" fn. ügynök és "Sámson" fn. ügynökünk. Azt tapasztaljuk, hogy Kovács és társai nem terveznek konkrét ellenséges tevékenységet, a kül- és belpolitikai kérdésekkel kapcsolatban a csoport tagjai tesznek rendszerellenes kijelentéseket és ez a tevékenységük közel egy éve folyamatosan történik. Megállapítható az is, hogy a kijelentéseikben meglehetősen óvatosak, túl messzire ezzel kapcsolatban nem mennek, félve az esetleges következményektől.

Az ügyben tett intézkedések:

- 1./ 1961. április 10-én előzetes ellenőrző csoport dossziét nyitottunk.

A-2036 13.

- 2./ Megkezdjük Kovács Imre és társai személyének ellenőrzését.
"Kalocsa" fn. ügynök jelentésének leellenőrzését.
- 3./ Kovács Imre csoportjába bevezettük "Sámson" fn. ügynököt
csoport tevékenységének ellenőrzésére.
- 4./ A felmerült kapcsolatok ellenőrzése során tisztáztuk azt,
hogy valóban kapcsolatban vannak Kováccsal, illetve ismerik
tevékenységét.

Kapcsolatként merültek fel az alábbi személyek:

Nagy Béla	budapesti lakós
Farkas Géza	- " -
Nagy János	- " -
Tóth Dezső	- " -

A feldolgozó munka során tárgyi bizonyítékot nem tudunk fel-
deríteni.

"Sámson" fn. ügynök bevezetése a csoportba, azonban igazolta
"Kalocsa" fn. ügynök jelentéseit.

A feldolgozó munka során megállapítottuk, hogy a csoport tag-
jai az összejöveteleken kívül más ellenséges tevékenységet
nem folytat. Klasszikus összeesküvéssel nem állunk szemben.
Legcélszerűbb a csoport szétbomlasztása.

Az ügyben lévő ügynökség szerepe:

- 1./ Az ügyben "Kalocsa" fn. ügynök szerepel. Vezető, szervező,
irányító tevékenységet nem fejtett ki. Ilyen jellegű fela-
datot nem vállalt, illetve Kovács ilyen jellegű feladattal
nem bízta meg. A feldolgozó munka ideje alatt az ügynök
a csoportosulás által tartott összejöveteleken részt vett.

A-2036 14

A csoportosulás ténylegesen működik, Kovács bemutatta ügynökünknek kapcsolatait, ellenséges kijelentéseit a csoport tagjai előtt mondotta el.

2./ Juhász István "Sámson" fn. ügynökünket bevezettük Kovács Imre és társai ellenőrzésére, valamint "Kalocsa" fn. ügynökünk jelentéseinek ellenőrzésére. Kovács Imrével még a felszabadulás előtt ismerték meg egymást, ugyanis Juhász szintén katonatiszt volt. Az összejövetelekre Kovács hívta meg ahová eljárt. Az összejövetelekről, az ott elhangzottakról azonos jelzéseket adott.

Az ügyben más ügynök foglalkoztatva nem volt. Más operatív eszközt /ügynökség, Kt. operatív nyilvántartón kívül/ az ügyben nem foglalkoztattunk.

Javaslat az ügy realizálására:

A rendelkezésünkre álló adatokból megállapítható, hogy az összeesküvés büntette nem valósult meg. Az ügynöki feldolgozó munka során megállapítottuk azt is, hogy a csoport tagjai kizárólag volt horthysta katonatisztekből és VKF/2-ből áll. A csoport tevékenységének egyetlen célja az, hogy a csoport tagjait az aktuális kül- és belpolitikai eseményekről tájékoztassák. Mélyebb konspiratív céljaik a csoport tagjainak nincsenek. A csoport tagjai az összejövetelek során a politikai kérdésekkel kapcsolatos beszélgetéseik közben rendszeresen tesznek Szovjetunió és népidemokrácia ellenes kijelentéseket.

Minden egyes politikai kérdést beállítottságuknak megfelelően értékelnek és tárgyalnak.

Tekintettel arra, hogy a csoport tagjai idősebb személyekből állnak, valamint a csoport tagjainak konspirációs céljaik nincsenek, a csoporttal való továbbfoglalkozás nem célszerű. Ennek alapján teszünk javaslatot a csoport bomlasztására.

A-2036 15.

A bomlasztás célja és módja:

A fentiek alapján a csoport bomlasztását az alábbiak szerint hajtjuk végre:

- 1./ A csoport tagjait "Kalocsa" fn. ügynökkel együtt rendőri idézés útján idéztetjük be.
- 2./ A beidézett személyeket együttesen és keményen figyelmeztetjük, hogy tudomásunk van arról, hogy összejöveteleken vesznek részt, ismerjük az ott elhangzottakat és tudjuk azt, hogy a Szovjetunió és a népidemokratikus országok ellen többesetben tesznek kijelentéseket, ezért a további összejöveteleket szüntessék meg, mert ellenkező esetben további intézkedéseket teszünk folyamatba.
- 3./ Valamennyi beidézett személyt jegyzőkönyv alapján is figyelmeztetésben részesítjük, melynek tudomásul vételét aláírásukkal igazolják.
- 4./ Az ipari elhárítás vonalán intézkedést teszünk arra, hogy Farkas Géza MMH telepvezető és Tóth Dezső mérnök a jelenlegi állásukból elbocsájtásra kerüljenek.
- 5./ A fenti intézkedések után "Kalocsa" fn. ügynökön keresztül leellenőrizzük a csoporttal kapcsolatban megtett intézkedések eredményességét.

Az ügynökség kivonása:

- 1./ Az ügyben "Kalocsa" fn. ügynök szerepel. Vezető, szervező, kezdeményező tevékenységet nem fejtett ki. A feldolgozó munka során a kapott feladatait hajtotta végre. Provokáció részéről nem volt tapasztalható. Az ügynökben Kovács megbizik, több esetben elmondta ügynökünknek, hogy ha egyszer ebből az ügyből kifolyólag őrizetbe kerülne, úgy abban az esetben egymásra terhelő vallomást nem tehetnek.

Kioktatta Kovács, hogy egy esetleges letartóztatás esetén milyen magatartást kell tanusítani.

Elmondta neki, hogy azt kell a nyomozó hatósággal közölni, hogy ~~ők~~ ismerik egymást, tartanak kapcsolatot, de ez ki-mondottan "baráti" jellegű. Politikai dolgokról soha nem beszélnek.

2./ "Kalocsa" fn. ügynök az összejövétel tagjaival együtt rendőrségi idézővel a XI. ker. kapitányságra be lesz idézve. A csoportot az ügynökkel együtt figyelmeztetésben részesítjük.

3./ "Kalocsa" fn. ügynök az összejövetelekről részletes jelentéseket adott, jelentéseinek ellenőrzése céljából bevezettük az összejövételbe Juhász István, "Sámson" fn. ügynökünket, aki több alkalommal részt vett az összejövételen. Tájékoztatása szerint "Kalocsa" ügynöknek az összejövételre vonatkozó jelentései a valóságnak megfelelnek.

4./ "Sámson" fn. ügynök kivonásával a természetes operatív helyzetet kihasználtuk, ugyanis az ügynök betegsége kiújult, ezért szükséges volt a kórházba való beutalása. Ezzel a kivonása biztosítva van.

Az ügynökök rendszeres irányítása és vezetése után, valamint egyéb más operatív eszközök felhasználásának eredményeképpen megállapítottuk, hogy az összejövétel szervezkedési jelleggel, vagy mélyebb konspiratív jelleggel nem bír.

Realizálás:

1962. február 20-án a XI. ker. R. kapitányságon a bomlasztást végrehajtottam. Az összejövétel tagjait "Kalocsa" fn. ügynökkel együtt a kapitányságra beidéztetem, február 20-án 10 h-ra, valamennyi személy megjelent.

A-2036 17.

Dr. Földes János r.szds. elvtárs jelenlétében az akciót megkezdtem.

Megkérdeztem valamennyi beidézettet, hogy tudják-e miért vannak itt és mikor nemleges választ adtak közöltem velük, hogy rendszeres és általunk régen figyelemmel kísért összejöveteleiken ellenséges hangnemben beszélnek rémhíreket és népidemokrácia ellenes híreket terjesztenek.

Erre úgy reagáltak, hogy igyekeztek egymás szavába vágva bizonyítani ártatlanságukat.

Ezután kb. 45 percig kemény hangon oktattam ki őket az eddigi tevékenységük és a további magatartásukat illetően.

Egész idő alatt rendkívül szolidán és csendesén viselkedtek. Amit én elmondtam nekik, annak lényege az volt, hogy ismerttettem ki, milyen kijelentéseket tett, kijelentéseiket mi minek minősítjük, milyennek ítéljük az ő magatartásukat. A továbbiakban milyen magatartást kell tanusítani, meg kell szüntetni az összejöveteleiket, közöltem azt is, hogy továbbra is figyelemmel fogjuk kísérni tevékenységüket.

Az a tény, hogy az összejövetelek megszüntetésére szólítjuk fel őket, ez részünkről jó indulat ezt vagy betartják, vagy nem. Amennyiben ezen felszólításunkat nem tartják be, úgy más körülmények között, más hangnemben ismét fogunk találkozni, de a következményekért nekik kell vállalni a felelősséget. Ez lényegében figyelmeztetés, melyet jegyzőkönyvbe foglaltunk és ezt alá kell írniuk.

Rendőri figyelmeztetés:

A Belügyminisztérium Politikai Nyomozó Osztálya figyelemmel kíséri a volt horthysta katonatisztek tevékenységét és ennek során tudomásunkra jutott, hogy a Balaton étteremben és más helyeken rendszeresen összejövetelek történnek.

A nyomozati munka során megállapítottuk, hogy **Ö n K o v á c s Imre /Mohács 1900. Varga Katalin/** volt horthysta ezredes,

tagja ennek az összejövételnek. Ön rendszeresen részt vesz összejöveteleken, mely alkalommal a népidemokratikus államrend érdekeivel ellentétben értékeli az aktuális bel- és külpolitikai eseményeket.

A nyomozati munka során megállapítottuk, hogy Ön az összejövetelek alkalmával szélsőséges és ellenséges hangnemben bírálja a Magyar Népköztársaság Állami és gazdasági berendezkedéseit és ezzel kapcsolatban a valósággal nem megfelelő kijelentéseket tesz.

A lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy Önt 1946-ban életfogytiglani börtönre ítélték, háborús és népellenes bűncselekmény miatt, az Elnöki Tanács a hátralévő büntetését 1957-ben kegyelem alapján elengedte. Ön ennek ellenére az összejöveteleken részt vesz, ahol más személyek által elmondott rémhíreket meghallgat és azokat Ön terjeszti.

A Belügyminisztérium Politikai Nyomozó Osztálya az összejöveteleken tanusított magatartása miatt Ön ellen eljárást indított, amelynek befejeztével ügyét vádemelés céljából az ügyész ségnek adhatná át. Továbbá az Elnöki Tanács kegyelmi határozatának megszüntetésére is tehetnék javaslatot. Figyelembe véve az Ön idős korát úgy határozott, hogy lehetőséget ad Önnek ellenséges magatartásának megváltoztatására és ezért nevelő célzattal;

Szigoru rendőri figyelmeztetésben részesíti.

Nyomatékosan felhívjuk figyelmét a Magyar Népköztársaság fennálló rendjével szembeni ellenséges magatartásának megszüntetésére, és az ilyen beállítottságu személyekkel való kapcsolatának megszakítására. Amennyiben ezt nem teszi, úgy az Elnöki Tanács kegyelmi határozatának megszüntetésére javaslatot teszünk és a bírósági eljárást folyamatba tesszük.

A-2036 19.

Az összejövetel többi tagjának jegyzőkönyvi figyelmeztetése is a fentiekhez hasonlóan történt.

A jegyzőkönyv aláírása után a rendőrkapitányság elhagyására szállítottam fel őket.

A bomlasztási akció végrehajtása során rendkívül fegyelmezetten viselkedtek, főleg az akció vége felé, amikor minden meg lett magyarázva.

A fentiek alapján a realizálás, illetve a bomlasztás befejezettek tekinthető.

Ügynöki jelentés bomlasztás után:

"Kalocsa" fn. ügynökünk az alábbiakat jelenti:

Kihallgatás után a lépcsőházban lefelé menetközben valaki azt mondta, hogy az utcára érve azonnal oszoljunk szét. Kovács azt mondta: kalapot le a szervezetük előtt, Farkas Géza azt mondta, hogy azért utoljára fogjunk kezet egymással. Végül szét oszlottak.

A bomlasztási intézkedések után az előzetes ellenőrző dosszié csoport dossziéivá minősítettük át, melyet lezárás után a központi politikai nyilvántartó irattárában helyeztünk el.

Vársdi Tibor r. szds.

1964. VI. 30.

A-2036 20.

171

Mórodpel megemiridve

59. T. 12

Zsuga A. Nagy

Tárgy: Kéthly Anna lejáratása

A k c i ó - t e r v

Budapest, 1958. október 21.

Kéthly Anna lejáratása és az ENSZ-ben esetleges szerepeltetésének ellensúlyozása céljából egy kb. 25-28 oldalas propaganda anyagot állítottunk össze. Az anyag, mely "MÉRLEGEN" címmel jelenik meg Kéthly Anna börtönben írt önvallomása alapján lett összeállítva megfelelő idézetekkel.

A propaganda anyagot négy nyelven / német, angol, francia, magyar/ nyomtatjuk ki a BM. IX. osztály nyomdájában. Az idegennyelvűt 750-750 a magyar nyelvűt pedig 2000 példányban. A nyomtatványon kiadóként a Magyar Népköztársaság Külügyminisztériuma szerepel.

A kész propaganda anyag terjesztését az alábbiak szerint hajtjuk végre:

1958 november 1-én induló külügyi futár útján az anyagot megfelelő példányszámban eljuttatjuk a bécsi, párisi, brüsszeli, londoni és berni követségeinkre. A washingtoni követségünkre és az ENSZ delegációink által terjesztésre szánt anyagot rendkívüli futárral küldjük ki legkésőbb november 1-ig, tekintettel arra, hogy hivatalos futár ebben az időben nem indul.

Az anyagokkal részletes futárutasítást és címlistát küldünk melyben meghatározzuk a terjesztés kezdésének időpontját és módját. A terjesztés módját a következő formákban jelöljük meg:

- 1/ a követségekre bejáró személyeken keresztül
- 2/ követségi dolgozók társadalmi kapcsolatai részére a követségi altiszteken keresztül személyes átadással,
- 3/ postai úton címlista alapján / melynek elkészítése folyamatban van/,

a címlista tartalmazni fogja:

Kéthly ellenes szoc. dem. személyek, egyes emigrációs szervek vezetői és jelentősebb tagjai, valamint több emigráns lapszerkesztőség címét,

- 4/ egyes országokban, ahol az operatív helyzet ezt megengedi ügynökségen keresztül kisebb mennyiségben.

12-1919/67/T/I.

7.

Az utasításban felhívjuk a követségek figyelmét arra is, hogy a címlistán megjelölteken kívül juttassanak a kiadványokból az adott országokban lévő testvérpártjainknak, más haladó polgári pártoknak, valamint egyes loyális a Magyar Népköztársasággal szimpatizáló közéleti személyiségeknek.

Kérjük az akció-terv végrehajtásának engedélyezését.

Csala N. L. szds.
Csala N. L. szds.
III/5 alosztály.

sz. szds.
M. szds.
Készült: 2.pld. 2-old.
Készítette: CSNI/Csné

Nyt.sz: 5/10-68/58

TÖRTÉNETI HÍVATÁL

Belügyminisztérium.
II. Főosztály.

Szigoruan titkos!

BM. II/3 Osztály Vezetőjének!

H e l y b e n .

Köv! ← { Kérem a mellékelt Kéthly anyagot véleményezni és
utána sürgősen visszaküldeni Galambos ezredes elv-
társnak.

B u d a p e s t , 1958. október 21.

Mell: 25 lap.

König
König Miklós
r.szds.

TÖRTÉNETI HÍVATÁSI

12-1919/67/T/E.

3.

Ar. csoport az információk átadására

*Névváltoztatás
59.5.17.
Zsigmond*

Tárgy: Kéthly Anna lejáratása.

Javaslat
Budapest, 1958. október 31-én.

Kéthly Anna lejáratása az ENSZ-ben esetleges szerepeltetésének ellensúlyozása, valamint kompromittálása céljából egy kb. 25 oldalas propaganda anyagot állítottunk össze. Az anyag mely "mérlegen" címen jelenik meg, Kéthly Anna börtönben írt önvallomása alapján lett összeállítva, megfelelő idézetekkel.

Az anyagot magyar nyelven készítettük és illegális úton fogjuk terjeszteni. Az elterjesztésével azt a látszatot igyekezünk kelteni, mintha azt valamelyik Kéthly ellenes szociáldemokrata, emigráns személy vagy csoport készítette volna.

Minden európai rezidenturánknak /Bécs, Berlin, Genf, Brüsszel, Párizs, London/ részletes futárutasítást küldünk és rezidenturánként kb. 25 db. propaganda anyagot mellékelünk.

Tekintettel arra, hogy a rezidenturákon dolgozó elvtársak jól ismerik az illető ország jelenlegi operatív és politikai helyzetét, közvetlen tapasztalói az emigrációs életben dúló harcnak, ugyanakkor tisztában vannak az események mozgató rugóival, pártok és emigrációs csoportosulások helyzetével, és érdekeivel, a futárutasításban megjelöljük az alábbi kategóriákat, akik közül a rezidentura vezetője válassza ki azokat az emigráns személyeket és csoportosulásokat, akiknek az anyagot továbbítani kell.

- minden Kéthly ellenes szociáldemokrata emigráns személy és még jelentősebb emigráns csoportosulások, illetve azok vezetői különös tekintettel a Kéthly ellenesekre,
- az illető ország szociáldemokrata, vagy szocialista pártja illetőleg lapszerkesztőségük,
- fasiszta emigráns lapszerkesztőségek, bulvárlapok szerkesztőségei, akiktől várható, hogy legalább egyes részleteket szenzációként lapjukban leközölnék,
- 2-3 emigráns író és végül egy-két ügynök.

b-1915/67/7/I

20.

Ezenkívül a futárutasításban mi is megadunk néhány nevet és címet, akik részére az anyagot feltétlen továbbítani kell. Ezekről a személyekről külön feljegyzést mellékelünk javaslatunkhoz.

A futárutasításban felhívjuk a rezidenturák vezetőinek figyelmét, hogy a fenti kategóriákból az érdekelt személyeket úgy válasszák ki, hogy minden olyan személy vagy csoport kapjon az anyagból, akinél várható a kívánt hatás elérése, és különös gondot fordítsanak arra, hogy azok a csoportosulások, akiknél ez ellenkező hatást váltana ki, ne kapjon az anyagból.

Felhívjuk majd az elvtársak figyelmét, hogy szigorúan tartassák be a konspirációs szabályokat. Így különböző borítékokat használjanak, a borítékokat olyan géppel címezzék, amellyel kifelé nem leveleznek és használják ki a különböző technikai fogásokat, pl. írjanak ékezet nélkül és az ékezetet tintával írják.

Mindzekekkel a feladatokkal a rezidenturák november 9-én estig elkészülnek és november 10-én, miután kétséget kizáróan meggyőződtek arról, hogy nem állnak figyelés alatt, a leveleket bedobják a postailádákba. /postailádánként két levél/

Tekintettel arra, hogy az Amerikába továbbítandó anyagot jelenleg nem tudjuk megoldani, a washingtoni rezidenturán keresztül, így utasítást adunk a londoni rezidenturának az Amerikába szánt anyagok továbbítására. Az Amerikában érdekelt személyeket és címüket utasításunkban feltüntetjük és ezeket a leveleket a londoni rezidentura becsztottai nem november 10-én, hanem november 8-án fogják továbbítani.

Az akció végrehajtása után a rezidenturák téviratban, majd később a rendes futárpostában beszámolnak a feladat végrehajtásáról, az akcióval kapcsolatos visszhangról, felterjesztik azoknak a személyeknek a névsorát, akiknek az anyagot továbbították, végül megteszik észrevételeiket és esetleges javaslataikat Kéthly Anna lejárataira és kompromittálásának második lépcsőjére vonatkozóan.

Zsiga Arpád fhdgy
Zsiga Arpád r.fhdgy.
5. alosztály.

Készült: 2. old. 2. pld.
Készítette: ZSÁ/NJn.
Nytsz: 5/30 - 1/59.

K-1515 16717 II. 31.

Kéthly Anna itt, Kéthly Anna ott, Kéthly Anna mindenütt.

Hol cikkeket ír, hol beszédet mond, hol nyilatkozatot ad.

Nevével sűrűn találkozni a vilégsajtóban.

Sokat szerepel, de mégis kevesen ismerik.

Ez a kis füzet éppen ezért készült, hogy a közvélemény megismerje Kéthly Annát. Mégpedig nem annyira a mi szavainkkal, hanem az ő saját szavainak tükrében.

Önarckép és életrajz ez a füzet.

Önarckép, amelyen Kéthly Anna mutatja be önmagát.

Életrajz, amelynek serpenyőjébe - saját szavainak és saját tetteinek súlyával - maguk az olvasók helyezhetik Kéthly Annát.

K-1919/67/II. A. 2.

"LÁNY VIASSZÁ FORMÁLTAK"

Kéthly Anna munkáscsaládból származott. Apja nagyon szigorú volt gyermekeihez. A második elemi osztálytól kezdve zárda-iskolába járatta: előbb a budapesti Sinor-intézetbe, később - amikor apja a bécsi villamosvasút építésénél dolgozott - a bécsi Notre Dame-apátság intézetében volt félbentlakó. Amikor a család visszatért Budapestre, a Szent Sziv-apátság István-úti intézetében tanult.

"Az a 8 év, amit az apátság által vezetett iskolában töltöttem - irta később visszaemlékezéseiben Kéthly Anna - és apám szigorúsága, amellyel elzárt bennünket a családon kívül eső világtól, sok mindenre magyarázatot adhat. Ez a nevelés okozta, hogy később mindig annak hatása alatt álltam, aki a hivatalban vagy a mozgalomban állott. A zárda-iskolában azt tanultuk, hogy ellentmondás és kételkedés nélküli kell elfogadnunk és megselekednünk mindazt, amit feletteseink elrendeltek. Ez a fegyelem uralkodott bennem később az életben is."

Kéthly Anna mindezekhez még hozzáfűzte emlékezéseinek más helyén: "Az otthoni és a zárda-élettel teljesen lány viasszá formáltak. A körülményektől és külső személyektől függött, hogy jó vagy rossz célra formálják meg ezt a viaszt".

"NEVELÉSEMEK NEGYON MEGFELELT"

Kéthly Anna előbb fehérnemű-varrodai tanuló, majd a Tolnai Világlapja kiadó hivatali tisztviselője volt. 1917-ben a kassai villamosvasút alkalmazottja lett és ott Kassán lépett be a magántisztviselők szervezetébe, valamint

k - 1919/0717/I. 5.

a szociáldemokrata párt helyi csoportjába. Midőn visszakerült Budapestre, alkalmazást nyert, mint adminisztratív beosztott, a magántisztviselők úgynevezett "sárga" polgári szervezetének akkori főtitkára, Berger Mária mellett.

1919 őszén Feyerék, Buchingerék és társaik a magántisztviselők szervezetében is elkezdték a szociáldemokrata párt újjászervezését. A burzsoáziával való együttműködés elvét vallották, a "lassú és kisértet haladás" gondolatát hirdették. "Nekem el kell mondanom, - olvassuk Kéthly Anna visszaemlékezéseiben - hogy ez az elmélet az én polgári-klirikális nevelésemnek nagyon megfelelt. Én féltem az olyan 'erőszakos' megmozdulásoktól, amelyek a 'segítés és javítás' vonalán túlnyúlnak... Egyébként a 'fenálló rend'-ről, annak történelmi kialakulásáról, lényegéről, az osztályharorról akkor még alig tudtam valamit... Ha ebben az életszakaszomban valaki felém nyult volna, hogy tovább vezessen, talán más útra kerülhettem volna. Sajnos ez nem történt meg, később pedig már benne voltam a 'belső kör'-ben és onnan már nem volt kiút."

"FŐMÉLTÓSÁGOD BŐLCSESSÉGÉRE BIZZUK"

Feyerék és társaik úgy érezték ebben az időben, hogy a Horthyékkal és a fehér terroristákkal való együttműködés a politikai karrier lehetőségét is megnyithatja előttük.

Feyerék, akikhez Kéthly Anna is csatlakozott, 1920 március 2-án a következő nyílt levélben ajánkoztak fel Horthynak:

"Kormányzó Ur! A nemzeti újjászülötés és feltámasztás munkájához mi, minden gerinceségünk megtartása mellett, készségeen nyújtjuk oda kérges kezünket békülésre.

K-1919/67/T/I. G. 4.

Főméltóságod bölcsességére bizzuk a kéz értékének vagy értéktelenségének elbírálását."

A nyílt levélben hangzottatott "gerincességre" jellemző, hogy Feyerék felajánlkozása annak a Horthy Miklósnak történt, akinek különítményes tisztjei két héttel előbb ölték meg és dobták a Dunába a Népszava egyik szerkesztőjét és munkatársát, gyilkoltak és raboltak az egész országban, a börtönbe vetettek mindenkit, aki a haladás hívének számított!

A BETHLEN-FEYER-PAKTUM
ÉS KÉTHLY ANNA MANDÁTUMA

1922-ben Feyerék résztvettek a választásokon és Kéthly Annát is mandátumhoz juttatták. Fellépésük alapja az a hírhedt egyezmény volt, amelyet "Bethlen-Feyer-paktum" néven ismer az utókor.

Feyer és társai ebben a paktumban, amelyet a világ munkássága felháborodottan elítélt, garanciát vállaltak arra, hogy nem világosítják fel és nem szervezik meg a nyomorban és sötétségben szenvedő parasztságot, sőt gondoskodnak arról is, hogy a dolgozók általában nyugodjanak bele az adott siralmas helyzetbe.

Kéthly Anna így emlékezik vissza emlékirataiban erre az időre:

"Én magam is támogattam ezt az „együttműködést” amelyet Feyerék a burzsodziával vállaltak. Marxista képzettség nélkül, telve félelemmel egy felfordulás zavaraitól, nyugalomra és biztonságra vágyakoztam én is, ez a nyugalomvárási polgári-klerikális nevelésem egyik alapelve volt... A Bethlen-Feyer-paktum alapján, mint a szociáldemokrata párt első női képviselője, így kerültem én bele a politikai élet első vonalába és itt kezdődött az én felelősségem a történetekben. Az a politikai szerep, amelyet

ettől kezdve játszottam, már együtt fut Feyerral és a többi vezérrel, a Horthy-parlamenttel."

Kéthly Anna leírja emlékezéseiben, hogy "Feyer Károly marxista képzettségéről még legjobb emberei is csak lenézőleg nyilatkoztak, de Feyer Károly kiméretlenül át-gázolt minden vele ellentétes véleményen és azokon az egzisztenciákon, amelyek nem szolgálták érdekeit. Volt hozzá merészsége, mert maga mögött tudta a burzsoázia hatalmát, maga mögött tudta ezt a titkot, hogy ellenfeleit és ellenségeit bármikor elteheti az útból Horthyék politikai rendőrségével való kapcsolatai révén."

"Kéz kezét mos": Kéthly Anna ezzel a három szóval jellemezte visszaemlékezéseiben Feyernak és társainak magatartását. Feyerek elősegítették a Horthy-Bethlen-féle alkonszolidációt, a burzsoázia hatalmának megerősítését, viszont a Horthy-Bethlen-rezsim támogatta Feyereket mindazoknak az ártalmatlanság tételében, akik vezérkedésük jellegét, jellemüket, tudatlanságukat, a munkásosztályt eláruló tevékenységüket bírálni merték.

Kéthly Anna mindenben ott volt Feyerek mellett, mert - mint később megállapította - "ezen emberek egzisztenciája, maggyőződéseim szerint, az én sorsomat és megmaradásomat is jelentette... Mivel tudtam, hogy miképpen bának el Feyer és társai ellenfeleikkel, tudtam azt is, hogy ha kilépek ebből az érdekközösségből, reám is azok sorsa vár." Más helyen ezeket találjuk:

"Az én menekülésem útját kétfősen elzárta Feyereknek és társaiknak közössége, valamint a velük einkos hatalom. És én iszonyatosan féltem a nyomorúságtól... A már említett polgári-klerikális neveltetésem erősen visszatarított ettől, hogy fellázadjak a 'felsőbb hatalom ellen', azok ellen, akik vezető szerepet játszanak. Mint amikor valaki nyakig benne ül egy langyos iszapfürdőben, amely nem gyógyít, hanem legyengít, én is elfogadtam és vállaltam az eseményeket!

E - 1919/6717/I. 8. 6.

A FÜGGETLENSÉGI FRONT ELLEN

A második világháború előtt talán a legutolsó alkalom lett volna Feyerék és Kéthlyék számára osztályharcos szocialista magatartást tanusítani, amikor Bárdossy miniszterelnök bejelentette - Hitlerék kedvében járva - a Szovjetunió elleni hadüzenetet. Keresztes-Fischer belügyminiszter azonban előző napon megállapodott Feyer Károlylyal abban, hogy Feyer és társai nem vesznek részt a képviselőház ülésén.

"Igy az öttagú parlamenti frakció - írja Kéthly Anna - a hadüzenet ellen még csak jelenlétével sem tiltakozott. Bajcsy-Zsilinszky Endre volt az egyetlen, aki németellenes beállítottságának megfelelően a hadüzenet ellen szavazott. Pedig mi tudtuk valamennyien a kassai légitámadásról, amely a hadüzenet hazug ürügyül szolgált. Tudtuk, hogy német gépekkel hajtották azt végre."

Feyer Károly és társai - Keresztes-Fischer kívánságainak megfelelően - mindent megtettek a továbbiakban is annak érdekében, hogy akadályokat gördítsenek a Függetlenségi Front kifejlesztésének útjába, pedig láthaták, hogy ez a Függetlenségi Front, amelyben az illegálitásban kényszerített kommunistáktól a hazafias polgári rétegekig mindenki résztvett, a valóban demokratikus magyar átalakulás előkészítője kívánt lenni.

Kéthly Anna memoárjainak ezzel foglalkozó részében többek között azt olvassuk: "Feyer és vezető-társai, Keresztes-Fischer Ferenc kívánságára, ellenfrontot akartak szervezni a Függetlenségi Fronttal szemben."

A CSENDŐRÖK VÉDELMEZŐJE

Kéthly Anna, aki a kibontakozó fasizmussal szemben teljesen passzív magatartást tanusított és minden te-

k-1919/67 IT/I. 7. 9.

kintetben távol tartotta magát az ellenálló hazafiaktól, a felszabadulás után - akárcsak azelőtt - elsősorban minél jobb pozíció és minél kedvezőbb életkörülmények elérésére törekedett. Lényegében az volt a nézete, hogy a megváltozott helyzetben sem szabad nagyobb mértékben eltérni a régi politikai "vonalától".

Amikor a fasiszták által meggyalázott ország illetékes szervei érthetően felelősségre vonták a háborús bűnöskéket és a fasiszta romságok elkövetőit, a "lány viasszá formált" Kéthly Anna fontos teendőjének tartotta a népnéyző, a hitleristák deportáló tevékenységét támogató, hazatérő csendőrök védelmét.

1946 január 7-i kaposvári látogatása után Kéthly Anna jelentést készített, amelyben "semmi büncselekménnyel nem terhelt embereknek" nevezte a csendőröket és azt fejtegette, "a volt csendőrök elleni magatartás nem alkalmas arra, hogy a lelkek megnyugodjanak."

De még ennél is tovább ment Kéthly Anna, amikor ugyanebben a jelentésében odáig jutott el, hogy a volt csendőröket így jellemezte: "A demokratikus átalakulás szolgálatában is hasznosak lehetnének. Kérem, hogy ebben a kérdésben elvi álláspontot alakítsunk ki."

Nos, a felszabadult magyar nép nem kért Kéthly Annának ilyen elvi álláspontjából!

A magyar nép nem feledte el, hogy mit tettek vele a kakastollások!

A "HATOS BIZOTTSÁG PROGRAMTERVEZETE"

1948 elején a szociáldemokrata párt - a munkásegységet követelő tömegek feltartóztathatatlan nyomására - kénytelen volt kizárni tagjai sorából Kéthly Annát és tár-

ait. Ez a társaság sehogy sem tudott belenyugodni abba, hogy elvesztette jól jövedelmező pozícióit és politikai hatalmát. Kéthlyék, akik titkos levelezést folytattak és állandó összeköttetést tartottak fenn külföldre szökött társaikkal, csakhamar úgynavezett "hatos bizottságot" szerveztek, amely 1949-ben "programtervezetet" dolgozott ki. Ennek alapelveit maga Kéthly Anna vetette papírra. Ezekből ragadjuk ki az alábbi részleteket:

"Belpolitikai téren a vezető hatalom a szociáldemokrata-katholikus koalíció lesz és az ország vezetésébe be kell kapcsolni más polgári frakciókat is. A szociáldemokrata pártnak maximális programot kell kidolgozni, amelynek lényege együttműködés a burzsoá pártokkal. A burzsoá politikusok közül elsősorban Racsay Károly és Berki volt bathlenista politikus jöhet számításba.

Politikai téren a rendszerváltozás után felelősségre kell vonni a népi demokratikus rendszer vezetőit.

A külpolitika terén a rendszerváltozást az anglok és amerikaiak segítségétől reméljük. A rendszerváltozás után a magyar külpolitika vonala a következő lesz: beolvasni valamilyen nyugati blokkba, esetleg az 'Európai Egyesült Államokba'.

Gazdaságpolitika terén döntő feladatnak tartjuk meg a magánsektor visszaállítását.

A mezőgazdasági kérdések terén a földosztás és birtokrendezés újabb reformját tűzzük ki célul, amely alatt a magánbirtokok részleges visszaállítását értjük."

Mindazt, ami az akkori "hatos bizottság" programtervezetében szerepelt, Kéthly Anna az 1956-os ellenforradalom idején újból meghirdette és javarészt azóta is hirdeti!

K-1919/67/II

J.
M.

A londoni Népszava 1958 június 1-1 számában "nadrógszij-parcelláknak" nevezte a földosztás nagyszerű eredményeit.

LEVÉL, VILLA, TÖRETLENSÉG

Annak a tevékenységnek, amelyet Kéthly Anna és társai a Magyar Népköztársaság ellen folytattak, letartóztatásuk vetett véget, majd bírói ítélet hangzott el cselekményeiről.

"Bizonyos körök" valóságos legendát szőttek Kéthly Anna börtönbeli "hősi" megatartásáról. Guy Mollet, a francia szocialista párt főtitkára, a Populaire-nek, a francia szocialista párt lapjának tudósítása szerint egy gyűlésen rámutatott arra, hogy a francia szocialisták csodálják Kéthly Annában a szocialista harcost, ezt a harcost, aki a börtönben is töretlenül há maradt a maga által választott cselekvési vonalhoz."

A legenda azért terjedhetett el, mert Kéthly Anna pere a többi fogolytársától elkülönítve folyt le, amin általában igyekezett önmagát minden tekintetben elkülöníteni társaitól. Saját maga volt az, aki perének külön tárgyalásért folyamodott és általában többi társainál kedvezőbb bánásmódot kért, női mivoltára és idősebb korára hivatkozva. A kedvezőbb bánásmódot meg is kapta.

Talán emlékezik még erre?!

De emlékezzék csak Kéthly Anna valami másra is! Emlékezzék arra a levelére, amelyet Rákosi Mátyáshoz írt!

Mit kért ebben a levélben a "töretlen" Kéthly Anna? Megbocsátást, kegyelmet és - pestkörnyéki villát!

Egyben ígéretet tett, hogy - amennyiben ezt a villát megkapja - visszavonul és megírja "a szociáldemokrata párt igaz történetét."

Vajon mit szólnak ehhez a levélhez és Kéthly "bátor" magatartásához mindazok, akiket ő buzdított bűncselekményekre?

Kéthly Anna már akkor gondolt arra, hogy ezeknek az embereknek lesz majd néhány megjegyzésük az ő lépéséről. Rákosi Mátyáshoz intézett levelében hangoztatja is: "Tudom, hogy sokan, akik börtönben vannak, miattam kerültek be, de én mégis kérem a kérésem teljesítését."

A "LÁGY VIASZ" TOVÁBB FORMÁLÓDIK

Kéthly Anna megkapta a kért kegyelmet. És türelmetlenül várt arra az alkalomra, amikor valami módon megint megnyilhat előtte az érvényesülés útja.

Mindön Nagy Imre és társai áruló módon előkészítették az ellenforradalmat, Erdei István közvetítésével érintkezésbe jutottak Kéthly Annával. Losonczy Géza és Haraszti Sándor a szervezkedő ellenforradalmárok megbizásából személyesen is felkeresték lakásán Kéthly Annát, aki készségesnek mutatkozott az immár történelmi valósággá lett munkásegység megbontásának elősegítésére.

Igy azután az október 23-i és az azokat követő ellenforradalmi események nem érték meglepetésszerűen Kéthly Annát, aki nyomban hozzálátott a szociáldemokrata párt megszervezéséhez.

Az ellenforradalom légkörében, a fasiszta és fél-fasiszta pártok szomszédságában indult el a Kéthly-féle párt!

Kéthly Anna pártjával egyidőben lépett a porondra a Tildy-féle Kiszgazdapárt és a szép címevel megtévesztően ható Petőfi Párt; a Magyar Függetlenségi Párt-nak címzett alakulat, a régebbi Pfeiffer-párt utóda, amely a földet,

gyárok, bankok visszaadását hirdette; a Nemzeti Tábor cégérű fasiszta alakulat, amely a Szálasi-féle frazeológiával fogalmazta meg programját és új "vér szerződésről" beszélt; a Magyar Élet Pártja, amely Csöbös Gyula és Imrédy Béla hajdani baráti körét gyűjtötte össze vezérkarába; a Keresztény-Demokrata Párt és Keresztény Magyar Párt, továbbá a Katolikus Néppárt és Keresztény Néppárt, valamint több más szélsőjobboldali klerikális párt; sőt, Nagy Imre kormánya még az elé sem gördített akadályt, hogy vidéken meginduljon a Nyilaskeresztes Párt szervezkedése.

Kéthly Anna lett az elnöke a megalakult szociáldemokrata pártnak, amely erőszakkal hatalmába kerítette a Népszavát.

Amint az ellenforradalom átmeneti lehetőségei tovább és tovább szélesedtek, Kéthly Anna, a "légy viasz", szintén tovább és tovább formálódott. Rövidesen sor került azokra a tárgyalásokra, amelyek - az ország vezetésének jobbfelé sodrása céljából - a Kéthly-csoport bevonását kívánták elérni Nagy Imre kormányába. Kéthlyék most már olyan lehetőségeket láttak maguk előtt, hogy különböző "feltételeket" szabtak. Nagy Imre és társai teljesítették ezeket a "feltételeket", a Kéthly Anna és társai tagjai lettek az ellenforradalmi kormánynak.

Kéthly szerette volna pártjának "vezérkarát" Feyer Károly és Szélig Imre mielőbbi hazahozatalával megerősíteni, de Feyer Károly külföldön váratlanul szívinfarktust kapott, Szélig Imre visszatértét pedig megakadályozta az ellenforradalom összeomlása.

Kéthly Anna főszerkesztő Népszavá-ja így búcsúztatta Feyer Károlyt: "Erőteljes, erélyes, meg nem elkuvó jellem volt."

Ugy látszik, Kéthly Anna ekkor már elfelejtette, hogy 1948 július 8-án - Szélig Imréhez írott levelében -

szó szerint így festette le Feyer Károlyt: "Sem belpolitikai, sem külpolitikai áttekintése és mérlegelő képessége nincs, ami megbocsátható egy átlag-embernek, de elviselhetetlen egy államférfinél és politikusnál."

Kéthly Anna nemcsak a saját régi levelet felejtette el, hanem azt is, hogy a Szocialista Internacionálé már régen kivetette sorából Feyer Károlyt.

VOLT-E MAGYARORSZÁGON FEHÉR TERROR?

Kéthly Anna 1956 november 1-én Bécsbe érkezett, ahol a Szocialista Internacionálé képviselői konferenciára jöttek össze és megvitatták a magyarországi eseményeket.

Midőn Kéthly Anna Magyarországról Bécsbe utazott, hazánkban a fehér terror már nemcsak a kommunistákat sújtotta, hanem olyan méreteket öltött, hogy a szociáldemokratákat és mindenkit, aki a reakció szemében valamiképp haladónak tűnt fel, komolyan fenyegette.

Kéthly Anna, aki később mindenütt tagadni merészelt, hogy Magyarországon fehér terror volt, ebben az időben szóban és írásban egyaránt beismerni kényszerült a valóságos helyzetet.

Közvetlenül, mielőtt elindult Bécsbe 1956 november 1-én, ezeket írta a Népszava vezércikkében:

"Nemcsak a zavarosban halászó sötét elemek munkájától kell tartanunk, de attól is, hogy a forradalom lendítő kerekére kapaszkodva, ezt a hatalmas erőt azok is a saját céljaikra igyekeznek felhasználni, akiknek a szociáldemokrata párt részvételével végzett országépítő munka is sok volt... Gondoljanak vissza a tömegek az 1919 augusztusával kezdődő szenvedéseikre, az ártatlanokat sújtó megtorlásokra,

a felére lenyomott bérekre, a fehér börtönökre és internálótáborokra."

Kéthly Anna tehát minden kertextelés nélkül attól tartott, hogy az a "szabadság" és az a "forradalom" amelyet később különböző fórumokon lelkesen magasztalt, az 1919-es fehér terror eseményeinek megismétlődéséhez vezet!

Kéthly Anna, a Szocialista Internacionálé bécsi ülésére érkezve, több sajtónyilatkozatában célzott arra, hogy Magyarországon fehér terror dühöngésétől kell tartani. E nyilatkozatok nem tetzettek az osztrák szociáldemokrata párt jobbszárnyához tartozó vezetőknek, akik tartózkodásra intették magyar vendégüket.

Szabó Miklós, aki annakidején Bécsben és később Strasbourgban együtt volt Kéthly Annával, kijelentette, hogy Kéthly Anna az osztrák fővárosban állandóan kifejezést adott annak az aggodalmának, amely szerint a feasiszták, a fehér terroristák súlyos veszélyt jelentenek Magyarországon.

"Szálasi Imre és Herczog Károly /Groszlán Péter Pál/ - mondotta Szabó Miklós - később is gyakran hivatkoztak különböző politikai megbeszéléseken, tárgyalásokon, baráti beszélgetések során Kéthly Annának a fehér terror magyarországi dühöngésével kapcsolatos kijelentéseire".

Kéthly Anna nemsokára mindezekről megfeledkezett! Érdekei a feledést kívánták!

EGY NEMET SZOCIÁLDEMOKRATA KÉPVISELŐ
BESZÉDE

1956 november 2-án Kéthly Anna Bécsben beszámolót tartott a magyarországi helyzetről a Szocialista Internacionálé képviselői előtt.

K-1919/67/T.I. 76. 14.

Herbert Wehner, a nyugatnémetországi szociáldemokrata párt egyik vezető funkcionáriusa, később Hamburgban beszédet mondott és a következő jellemzést adta Kéthly Anna bécsi tájékoztatójáról:

"Abban az időben, amikor Kéthly Anna Bécsben beszámolóját elmondotta, már meg kellett állapítani, hogy a magyar népmozgalom más erők befolyása folytán veszélybe került. Kéthly azt mondta, hogy az ÁVH elleni gyűlölet irtóhadjárattá vált mindenki ellen, akit csak megvádolhattak azzal, hogy kommunista párttag és funkcionárius. Nemcsak ezeket az embereket, hanem feleségüket és gyermekeiket is üldözték, megölték és nemcsak hogy megölték, hanem olyan módon gyilkolták le őket, hogy ezt nem is lehet leírni. Kéthly Anna elmondta: ezeket az eseményeket csak ahhoz a szörnyű időhöz lehet hasonlítani, amelyet a magyarok 1919-ben, a Tanácsköztársaság leverése után Horthy alatt értek el."

A Volksstimme, amely Wehner beszédét közölte, felszólította az Arbeiter-Zeitungot, az osztrák szociáldemokraták lapját, hogy hozza nyilvánosságra Kéthly Anna felszólalását.

"Felszólításunk azonban mindezekig hiábavalónak bizonyult, nyilvánvalóan amiatt, mert Kéthly beszéde ellentmond az Arbeiter-Zeitung egész propagandájának, amely ezzel a tétellel áll és bukik, hogy Magyarországon egyáltalán nem volt meg az ellenforradalom győzelmének és a fehér terrornak a veszélye" - állapította meg a Volksstimme.

Herbert Wehnernek Kéthly Anna bécsi megállapításait tartalmazó beszédét egyébként sem akkor, sem később nem cáfolták meg!

K-1919/67/T/H. 77. 15.

KÉTHLY ÉS MINDSZENTY

Kéthly Anna - ugyancsak Herbert Wehner információi szerint - a Szocialista Internacionálé bécsi ülésén még nyíltan beszélt arról, hogy "Mindszenty lobogója lett a fehér elemeknek. Mindszenty beszédeinek egész sorában nem követelt kevesebbet, mint teljes visszaállítását a régi tanfajdonviszonyoknak a vidéken és a katolikus egyház birtokainak visszaadását. Jellemző, hogy 1956 október 30-án a fiataloknak egy küldöttsége azzal kereste fel a biborost, szüntesse meg aláaknázó tevékenységét."

Kéthly Anna nyilván azért tájékoztatta így a Szocialista Internacionálé bécsi ülésének résztvevőit, mert tudta, hogy - mint a Magyar Tájékoztatási Iroda is közölte - Mindszenty József hercegprímás, akit Nagy Imre kormánya rehabilitált, kijelentette: "Ott forom folytatni, ahol 8 évvel ezelőtt abba kellett hagynom."

Bécsben érte Kéthly Annát, Nagy Imre kormányának államminiszterét az az újabb hír, hogy Mindszenty november 3-án gyűlölködő hangú "szózatot" intézett a magyar katolikusokhoz, s ebből kitűnt, hogy nem elégszik meg nyugati típusú kapitalista uralom valamilyen fajtájával sem, hanem a Horthy-korszak a magyar feudális birtokrendszeréhez szeretne visszatérni, az egyházi nagybirtokok visszaállítását kívánja.

Kéthly Anna - ha utólag tagadja is - mindezt még beismerte Bécsben!

Később azonban - sok mással együtt - ilyen vonatkozású kijelentéseit is kereken letagadta!

Az Amerika Hangja 1956 november 30-án már ezt közvetítette, hogy Kéthly Anna így felelt egy brüsszeli sajtóértekezleten a Mindszenty reakciók mivoltával kapcsolatban feltett kérdésre: "Nem, ez nem igazi!" Később egy másik kér-

K-1919/67/7/I. 6. 18.

désre azt felelte: "Mindszentny nem mondott semmi olyat, ami ellenkeznék a demokratikus elvekkel" /AFP Brüsszel, 1956 november 29./

A "lány viasz", amikor így látta hasznosnak és gyümölcsözőtőnek, még attól sem riadt vissza, hogy Mindszentnyből "demokratát" csináljon!

A NAGY IMRE-KORMÁNY ÉS A
"SZABAD VÁLASZTÁSOK"

Kéthly Anna egyébként sohasem riadt vissza olyasmitől, hogy saját régebbi nyilatkozatait vagy kijelentéseit kerekben megcáfolja! Nem izgatták az olyan "csekélységek", hogy egyik kijelentésével utí a másikat!

Hosszú ideig lépten-nyomon arról beszélt, hogy a szociáldemokraták támogatásában részesült Nagy Imre-kormány a "szabad választások" minél gyorsabb kiírására készült. Az ENSZ úgynevezett "ötös bizottsága" előtt is úgy állította be, hogy a választások előkészítése volt a Nagy Imre-kormány egyik legfontosabb teendője.

1958 nyarán viszont a következőket írta a párisi Populaire-ben, a francia szocialisták lapjában:

"A legелеmibb technikai feltételek sem voltak meg ahhoz, hogy Magyarországon választásokat tartsanak".

Kéthly Anna a Populaire hasábjain - saját régebbi szólamaít megcáfolva - ekkor már beismerte, hogy a kibontakozott ellenforradalomban nem lett volna mód választásokat tartani. Ez a beismerés egyben bevallása annak is, hogy ő kizárólag ezért beszélt az ENSZ "ötös bizottsága" előtt és másutt a tervezett választásokról, mert így akarta elterelni a világ közvéleményének figyelmét éppen a fehér terrorról!

A szabad választások lehetőségét bizony nem az ellenforradalom, hanem ellenkezőleg az ellenforradalom leverése teremtette meg. S a magyar nép, amely most szabad választásokra készül, él is ezzel a lehetőséggel.

A KÉTHLY-ALAPTÓL - AZ EURÓPA-DIJIG,
A "SZABAD EURÓPA"-TÓL - AZ "AMERIKA
HANGJÁ"-IG

Kéthly Annának és társainak saját kijelentéseiket is gyakran cáfoló nyilatkozatai úgy változtak és úgy hullámoztak, ahogy tőlük a külföldi pénzádók kívánták.

Különböző külföldi szervezetek előbb az ausztriai "Volkshilfe" nevű "segélyszervez" és a Kéthly-csoport között teremtettek kapcsolatot, később - a közvetett segélyforrások helyébe - a Kéthly-Alap lépett, amelynek létesítői immár nem is leplezetten Kéthly Anna személyét és nekik megfelelő politikai szándékait kívánták támogatni.

A strasbourgi Európa Tanács, az amerikai külpolitika irányítóiól sugalmazott "Egyesült Európa"-törekvések exponense, múlt évben Kéthly Annának adományozta a 10.000 svejci frankos Európa-díjat, hangoztatva döntésében, hogy ezzel nemcsak Kéthly Anna személyét, hanem "a Nagy Imre-kormány államminiszterét" is jutalmazni kívánta.

Voltakép arról volt szó, hogy Kéthly Annát, aki az amerikai külpolitika strasbourgi szószólójának szándékait vállalta, újabb anyagi támogatással buzdítsák kijelölt szerepének minél sikeresebb eljátszására!!

Mivel a "lány viaszt" többnyire mindenki elég könnyen formálhatta, sorra alakultak különböző emigrációs magyar politikai érdekeltségek Kéthly Anna futtatására. Az egyik ilyen csoport szorosabb kapcsolatot teremtett a müncheni "Szabad Európa"-rádió és Kéthly Anna között.

6 - 1919 | 67 | T | J. 20.

A "lány viasz", aki mindenre kapható volt, 1958-ban már szívesen boosította rendelkezésére hangját a "Szabad Európa"-rádióknak és megfelekedett arról, hogy mit mondott 1956 november 29-én az AFP egyik munkatársának.

1956 november végén Kéthly Anna súlyosan megvádolta a "Szabad Európa"-rádiót, mert ez a leadó "azt a reményt keltette a felkelőkben, hogy nyugati támogatásra számíthatnak". A "Szabad Európa"-rádió e hazugságok szüntelen terjesztésével, féktelen és felelőtlen uszításával rengeteg félrevezetett és becsapott magyar ember tragédiáját idézte elő.

Kéthly Anna azonban hazugság nélkül elfelejtette 1956-os nyilatkozatát és a "Szabad Európa"-rádió gyalázatos bűneit, mihelyt érdekei így kívánták!

A "lány viaszot" a "Szabad Európa" és az "Amerika Hangja" többnyire úgy használhatta fel, ahogy akarta.

Az "Amerika Hangja" felszólítására Kéthly Anna erre is vállalkozott, hogy Münchenből a Német Demokratikus Köztársaság ellen uszítson.

AZ ENSZ-TŐL - A SZÉTFOSZLOTT
ILLUZIÓKIG

Kéthly Anna az ENSZ amerikai-angol körei ígéretében, befolyásában és támogatásában bizott. Sokáig azon meseterkedett, hogy az ENSZ-ben őt ismerjék el Magyarország hivatalos delegátusának. Azzal próbált érvelni, hogy ő "Nagy Imre kormányának egyetlen szabad földön lévő tagja".

Bár Kéthly Annának Washingtonban jó néhány protektora akadt, az amerikai-angol körök sem tudtak olyan jogi formulát találni, amellyel kierőszakolhatták volna hivatalos magyar képviselőként való elismerését.

Kéthlyre csupán az a szerep várt az amerikai-angol körök tervében, hogy néhány társával együtt hamis tanuként hallassa hangját és további hamis tanukat vonultasson fel.

Kéthly Anna, aki az ellenforradalmi események, a dühöngő fehér terror legvadabb napjaiban nem tartózkodott Magyarországon és csak utólag hallomásból értesülhetett a történetekről, nem is léphetett fel szemtanuként.

Mint távollévő, külföldön tartózkodó személy, a helyzet kellő megítélése és a tények szükséges ismerete nélkül merészelte az ENSZ "ötös bizottsága" előtt és más fórumokon "beavatkozásnak" minősíteni a Szovjet Hadseregnek a vareói egyezményen, tehát több békeszerető állam együttes megállapodásán alapuló, jogszerű közbelépését, amely azért történt, hogy megakadályozza a világ békéjét is fenyegető tázvész elharapódzását és megfékezze az ártatlan embereket egyre tömegesebben gyilkoló fehér terrort.

Kéthly Anna, aki - hogy kedvébe járjon amerikai-angol protektorainak - tömegesen szórta hazájára a válogatottnál-válogatottabb rágalmeket, úgy tett 1957-ben az "ötös bizottság" előtt, mintha nem is hallott volna az ellenforradalom véres eseményeiről és a fehér terror áldozatairól.

Az ENSZ üléstermésnek a karzatáról 1956-ban Kéthly és társai Strasbourgba rándultak át, hogy ott megalakítsák az úgynevezett "Magyar Forradalmi Tanácsot". Szinte büvésmutatványra volt szükség, hogy a peyerizmust jóformán egy életen át képviselő, a Bethlen-Peyer paktumot helyeslő és vállaló Kéthly Anna "forradalmárként" szerepelhessen és a "Magyar Forradalmi Tanács" elnöki székébe kerüljön!

Hogy milyen "forradalmár"-társak nyüzseögtek körülötte, arra jellemző, hogy "forradalmárként", "forradalmi tábornokként" diszelgett Kéthly Anna oldalán az a Király Béla

K-1919/67/T/I. 22.

aki a kivégzett Szállasi Ferenc honvédelmi miniszterének vezérkarából és a fasiszta halálfejes légió vezetőjének segéd tisztjéből lett - a Kéthly Anna-féle "Magyar Forradalmi Tanács" egyik oszlopa

Ugy látszik, hogy Nyugaton a hidegháború ideológusai és a neofasizmus hívei szívesen fogadják el "forradalmároknak" az olyan fasiszta múltú generálisokat, mint emilyen Király Béla, aki az ENSZ "ötös bizottsága" előtt is, a strasbourgi fórumon is közös nevezőre került Kéthly Annával

Kéthly és kis csoportja 1957 őszén megalakította a "Magyarországi Szociáldemokrata Párt Emigrációban" elnevezésű szervezet, amelyet világszerte a Szocialista Internacionálé legjobboldalibb alakulataként tartanak nyilván. Az elnöki székbe itt is Kéthly Anna került, aki valósággal gyűjtögeti az elnöki és egyéb titulusokat. Az emigráns magyar szociáldemokraták kiesed pártjának alakuló ülése Ponn egyik termében, a nyugatnémet szociáldemokraták védőszárnyai alatt zajlott le.

Még kell említenünk, hogy Kéthly Anna a főszerkesztője a Londonban megjelenő Népszava című lapnak, jobban mondva: újság alakú havi folyóiratnak, amely az úgynevezett "szabad szak szervezetek" orgánusaként szerepel. Munkatársainak túlnyomó többsége azonos a BBC, a brit rádió magyar nyelvű adásának alkalmazottaival.

Az Angol fővárosban megjelenő Népszava és a BBC magyar szekciójának cikkei, közleményei, hírei olykor úgy hasonlítanak egymáshoz, mint egyik tojás a másikhoz!

A rendkívül hiú, állandóan szerepelni vágyó és az eddiginél nagyobb támogató-csoportot óhajtó Kéthly Anna ma sem adta fel azt a reményét, hogy mégis csak megvalósul előbb-utóbb csoportjának a legszorosabb együttműködése a "Magyar Nemzeti Bizottság" című szervezettel, amelynek vezetőségében Varga Béla, Nagy Ferenc, Király Béla, Kővágó József, Kiss Sándor, Auer Pál és hasonló urak foglalnak helyet.

Ugyanakkor - a DPA 1958 június 18-i kommentárja szerint - Kéthly Anna, akit egyik kudarc a mási után ért, immár kénytelen teljesen lemondani annak a politikai álmának a valóraváltásáról, hogy a Nyugat megszakítja a diplomáciai kapcsolatokat Magyarországgal.

A sorozatos sikertelenségek után - ahogy a Die Welt 1958 május 19-i száma kifejtette - Kéthly Anna láthatja, hogy szinte semmiféle siker nem keszegetti az emigráns magyar szociáldemokratáknak saját hazájuk elleni küzdelmét. A Die Welt - Kéthly Annának az Osztrák Szocialista Párt kongresszusán tartott beszéde alapján - arra a megállapításra jut, hogy "Kéthly Anna nem táplál semmiféle illuziókat".

Milyen nagy utat kellett megjárnia Kéthly Annának, amíg az ENSZ előtt táplált vérmes reményektől eljutott - a hiú ábrándok szétfoslásáig, a délibábos illuziók eltűnéséig!

"BESZÉLJENEK INKÁBB CYPUSRÓL
ÉS KSNYÁRÓLI"

Kétségtelen, hogy Kéthly Anna illuzióinak eltűnéséhez nagyban hozzájárultak azok az ellentüntetések, amelyek beszédeit sok helyen, így Londonban is kísérték.

Igy például az MTI - londoni lapok tudósításaira hivatkozva - 1958 június 27-én ismertette annak a gyűlésnek a lefolyását, amelyet az angol Munkáspárt egy csoportja és Kéthlyék hívtak össze Nagy Imre és társai ügyében. Az angol lapok beszámoltak arról, hogy a Kéthly-féle gyűlés olyan viharos ellentüntetésekbe, verekedésekbe és botrányos jelenetekben fulladt, amilyenekre nem volt példa hosszú esztendőök óta. Az ellentüntetőik képmutatással vádolták a gyűlés rendezőit, közbeszólásokkal tiltakoztak a szónokok beszédei ellen és követelték, hogy Londonban elsősor-

k. - 1919/67/ T/I. 27. 24.

han ne Magyarország belügyeivel foglalkozzanak, hanem törődjenek azzal, ami Cyprus szigetén, Kenyában és másutt történik.

Az angol szónokok és Kéthly Annának - aki azt várta, hogy "szabadsághósként ünnepeljék - időnként percekig hallgatniok kellett, amikor a terem különböző részeiből ilyen kiáltások röpültek feljük: "Beszélgjenek inkább Cyprusról és Kenyáról!"

A gyűlésen résztvevő londoniak felindultsága nagyon érthető, volt, hiszen az angol közvélemény széles rétegeivel - hiába akarták a szónokok a figyelmet állítólagos "magyar ügyekkel", hajuknál fogva előráncigált "magyar esetekkel" elterelni - nem lehetett elfeledtetni a cyprusi és kenyai brit vérengzéseket, halálos ítéleteket, terrormódszereket.

AKIK CSALÓDTAK A NYUGATI ÉLETFORMÁBAN

Kéthly Anna kényszerrel volt bevallani "Új feladatok - új államférfiak nélkül" című cikkében, hogy az 1956-os események alatt és után Nyugatra került magyarok általában súlyosan csalódtak és "csalódásukat nem is rejtik el."

Ezek a magyarok - hangsúlyozta Kéthly Anna - nemcsak a rádiókon át 1956-ban elhangzott, de azután be nem váltott ígéretek miatt érznek keserűséget, hanem csalódtak megában a nyugati életformában és a nyugati "szabadságban" is.

Kéthly Anna sem tudta eltitkolni a nyugati "testvériség" értelmezéséről azt az igazságot: "A testvériség csak keserű gúnyként hangzik, amikor milliók éheznek".

A londoni Népszava 1958 február 1-i számában Kéthly Anna "Otthont a menekülteknek!" címmel megállapította, hogy az angliai és általában a külföldi "magyar-tábo

rokban" elkecsesítő "börtönfegyelem" tapasztalható és az oda érkezett magyarokat "drótkerítés zárja el a külvilágtól". A helyzet nem jobb, mintha "internálótáborokban élének".

Kéthly Anna kifejtette, hogy a hazájukból távozott magyarok jelentős része egyre fájdalmasabban gondol vissza elhagyott, berendezett, barátságos lakására, amelyet általában menekült táborral, de legjobban esetben idegen albérlettel cserélt fel. Sokan "vágynak vissza" Magyarországra, "nem törődve a következményekkel".

Milyen "következményekkel" akarja ijesztgetni Kéthly Anna a hazatérni vágyókat?

Ma már köztudomású az egész nyugati világban, hogy mintegy húszezren tértek haza minden "következmény" nélkül. A hazatértek legfeljebb arról mondhatnak el igen sokat, hogy odakinn mivel vezették félre és féltre a féltettéknéket!

1958 májusában Kéthly Anna az Osztrák Szocialista Párt rendkívüli kongresszusán szintén szóváltette, hogy rendkívül rosszul kezelik lakás és állás szempontjából a magyar "menekülteket". Elmondta, hogy a diaszidensek ügyeivel foglalkozó Probst, az Osztrák Szocialista Párt központi vezető titkára, azt ajánlotta a lakást és állást kívánó magyaroknak "Jobb lesz, ha a diaszidensek visszamennek Magyarországra, mert csak terhet jelentenek Ausztriának".

Ugyebár, nem kell kommentár Probst nyilatkozatához és még feleslegesebb a kommentár ahhoz, hogy Kéthly Anna ez kénytelen volt szóba hozni?!

"BRÜSSZELI KIRAKAT ÉS MAGYAR VALÓSÁG

1958 június 1-én a londoni Népszava vezetői között közölt Kéthly Anna tollából "Brüsszeli kirakat és magyar valóság" címmel.

K-1919/67/TLF 24, 26.

Ez a vezércikk természetesen nem tagadhatta - a Brüsszeli Világkiállítás magyar pavilonjainak, magyar borainak, magyar gyümölcseinek és magyar iparcikkeinek fényes tükrében - a bemutatott magyar árak sikerét. De hazugul úgy állította be, hogy a "brüsszeli kirakat" mögött más a "magyar valóság" és a Brüsszelbe került tokaji borok, pompás fajgyümölcsök háttérben tönkrement a borvidék, a fajgyümölcsök vidéke.

Fersze, Kéthly Annának ez a tavasszal megfogalmazott helyzetleírása ugyanolyan valótlan, mint az a másik állítása, amelyet 1958 július 1-én hangzottatott a londoni Conway Hall-ban tartott gyűlésen, amikor építészeti és ipari szempontból kísérelte meg "alkotóképtelenségnek" feltüntetni a népi demokráciát. Azt mondta többek között, Gaitskell jelenlétében, hogy Magyarország mai kormányzati rendszere "nem tudja helyreállítani az országot".

A számok mást beszélnek, mint Kéthly Anna felelőtlen, teljesen légbőlkapott kijelentései!

Az Építésügyi Minisztérium vállalatai 1957-ben, tehát közvetlenül az ellenforradalom felszámolását követő esztendőben, nem kevesebb, mint 19.000 lakást adtak át a dolgozóknak. Az egyéb tárcák vállalatai további 7.000 lakást készítettek el. Ha hozzávesszük, hogy magánerejből, de jórészt az állami építőanyagipartól kapott nyersanyaggal szintén 22.000 lakás épült fel, majdnem 50.000 magyar család jutott 1957-ben új lakáshoz.

Igy fest mindaz, amit Kéthly "alkotóképtelenségnek" nevezett!

De nem kell sem az új lakások, új iskolák, új kórházak statisztikai adatait, sem a kereskedelmi forgalom növekedésének, a felnőttek és gyermekek bővített üdülési hálózatának kimutatásait, vagy más számoszlopokat bemutatni, hogy a tények mindenki előtt világosan beszéljenek!

K-1919/67/11

25.
27.

Az ellenforradalom által lerombolt vagy megsérült házak helyreállítása, az ország gazdasági életének mindenki részéről érezhető megélénkülése a magyar nép nagy tömegeinek világosan látható jólétemelkedése: Ezek a tények, amelyekről a Magyarországon megforduló külföldiek lépten-nyomon közvetlen tapasztalatokat szerrezhetnek, erre csafolják Kéthly Annának a szocializmust építő Magyarországot "alkotóképtelenségeről" terjesztett rágalmaít.

TÖRTÉNETI HÍVÁS

k-1919/6717/F. 26. 28.

63-2187/58

2. pl. megremm stue
112 Zsigmond hagy

Tárgy: Kéthly Annáról készített anyag véle-
ményezése.

Az elkészített anyagot Kéthly Anna politikai tekintélyének csökkentése érdekében jónak találom.

Javaslom az első oldal teljes elhagyását.

13. oldalon a Volkstime-re való hivatkozás kihagyását.

Javaslom, hogy az anyag ne hivatalos anyagként a Külügyminisztérium kiadásában jelenjen meg, hanem illegálisan kerüljön terjesztésre.

Két lehetőség látszik célszerűnek, az első nyomdatechnikailag könnyen megoldható, hogy a Londonban megjelenő Népszavá-ban nyomtassuk bele, úgyhogy a rendelkezésünkre álló augusztusi példány első lapját változatlanul benyomtatjuk és a belső részébe, megfelelő tördeléssel a leleplező anyagot vihetnénk át.

A másik megoldási lehetőség, hogy egy Nyugaton kiadott brossura fedőlapjába kössük és brossura formában illegálisan terjesszük.

A fenti javaslatokat figyelembe véve kb. 3-400 pl.-os terjesztés lehetséges.

Móro István r.alez.
osztályvezető

K-1919/67/T/I

29.

63-2402/58.

Mészáros el

Mórá elnt.

A két anyag ki küldésével egyetértlek

Tárgy: Kéthly Anna lejáratása

Működési megnevezés

59 I. 12.

Lajtha H. igazg.

Javaslat
Budapest, 1958. november 26-án.

Kéthly Anna lejáratása az ENSZ-ben esetleges szerepeltetésének ellensúlyozása, valamint kompromittálása céljából két magyarnyelvű röpcédulát készítettünk. Az egyiket Európában, a másikat Izraelben kívánjuk terjeszteni. A röpcédula terjesztésével azt a látszatot kívánjuk kelteni, mintha azt valamelyik Kéthly ellenes szociáldemokrata emigráns személy vagy csoport készítette volna.

Rezidenturáinknak / Bécs, Berlin, Genf, Brüsszel, Párizs, London és Tel-Aviv / részletes futárutasítást és rezidenturánként átlagosan 50 db. röplapot küldünk. Az utasításban rezidenturánként megadjuk a terjesztéssel kapcsolatos feladatokat.

Elképzelésünk szerint a röpcédulát a rezidenturák az alábbi személyeknek, illetve csoportoknak juttatják el:

- minden Kéthly ellenes szociáldemokrata emigráns személy és más jelentősebb emigráns csoportosulások, illetve azok vezetői különös tekintettel a Kéthly ellenesekre,
- az illető ország szociáldemokrata, vagy szocialista pártja, illetőleg lapszerkesztőségük,
- fasiszta emigráns lapszerkesztőségek, bulvárlapok szerkesztőségei, akiktől várható, hogy szenzációt csinálnak lapjukban a röpcédulából,
- 2-3 emigráns író és végül egy-két ügynök.

A rezidenturák a terjesztéssel kapcsolatos feladatot egy időpontra időzítve hajtják végre és az akció végrehajtásáról jelentéseikben beszámolnak.

Készült: 1.old.2.pld.
Készítette: ZSA/NJné.
Nytsz:

77-2/1635/58

Mórá István r.alez.
osztályvezető.l.

K-1910/67/5 3.

B a l o g h Elvtársnak!

B é c s

Budapest, 1958. december 9.

Tárgy: Kéthly Anna kompromittálása.

Kéthly Anna lejáratása az ENSZ-ben esetleges szerepeltetésének ellensúlyozása, valamint kompromittálása céljából a mellékelten megküldött röpcédulát készítettük.

Elterjesztésével azt a látszatot igyekszünk kelteni, mintha azt valamelyik Kéthly ellenes szociáldemokrata emigráns személy, vagy csoport készítette volna. Ebből az elvből kiindulva a terjesztés illegális uton történik és szükséges, hogy az anyagot megkapja:

- minden Kéthly ellenes szociáldemokrata emigráns személy és más jelentősebb emigráns csoportosulások, illetve azok vezetői különös tekintettel a Kéthly ellenesekre,
- az illető ország szociáldemokrata, vagy szocialista pártja, illetőleg lapszerkesztőségük,
- fasiszta emigráns lapszerkesztőségek, bulvárlapok szerkesztősége akiktől várható, hogy lapjukban szenzációként irnak róla,
- 2-3 emigráns író és országonként egy ügynök.

Tekintettel arra, hogy az elvtársak kint élnek, jól ismerik Ausztria jelenlegi operatív és politikai helyzetét, közvetlen tapasztalói az emigrációs életben dúló harcnak, ugyanakkor tisztában vannak az események mozgató rugóival, pártok és emigrációs csoportosulások helyzetével és érdekeivel, helyesnek látjuk, hogy a fenti elképzelésünk alapján Balogh elvtárs válassza ki az Ausztriában élő érdekelt személyeket, szervezeteket és csoportosulásokat.

Ezt a munkát nagy körültekintéssel végezzék. Nem szabad, hogy olyan személyek is kapjanak az anyagból, akiknél ez éppen ellenkező hatást váltana ki. Ugyanakkor kapjon minden olyan személy, vagy csoport, akiknél várható a kívánt hatás elérése.

Ezenkívül szükségesnek látjuk, hogy a röpcédulát a fenti kategóriákban, Angliában, Franciaországban, Belgiumban, Nyugatnémetországban, Svajcban és az USA-ban is megkapják. Ezért futárutasításunkhoz megfelelő számú röpcédulát és címlistát mellékelünk, melynek alapján az elvtársak el tudják végezni a továbbítást.

k-1919 6715 6.

Miután az elvtársak a fenti elvek alapján az osztrák címlistát elkészítették végezzék el a röpcédulák borítékolását. Különös gondot fordítsanak arra, hogy a borítékok lehetőleg ne legyenek egyformák és címzésük olyan géppel történjen, amivel kifelé nem írnak. Itt is legyenek körültekintőek és használják ki a különböző technikai fogásokat. Pl. írjanak ékezet nélkül és az ékezetet tintával írják.

Mindezekkel a feladatokkal december 13-án estig készüljenek el és december 14-én dobják be a leveleket a postalágákba. Ebbe a munkába már bevonhatnak titkos munkatársat is. Ügynök bevonása azonban tilos. Az akció végrehajtásának ennél a részénél fontos a határidő szigorú betartása. Szükséges ez azért, mert Kéthly esetleges felszólalása már várható. Itt is külön kívánjuk hangsúlyozni a konspirációt. Éppen ezért a leveleket, csak azután lehet bedobni, miután kétséget kizáróan meggyőződtek arról, hogy nem állnak figyélés alatt. Egy levélládába csak 2-3 borítékot dobhatnak be és ezek is lehetőleg különböző fajta borítékok legyenek.

A feladat végrehajtása után távirati uton közölnék annak eredményes ségét és a rendes futárposzával részletesen számoljanak be az akció megszervezéséről és végrehajtásáról, továbbá arról, hogy milyen viszhangot tapasztaltak. Terjesszék fel azoknak az Ausztriában élő személyeknek a névsorát, akiknek a röpcédulát továbbították. Végül közölnék az elvtársak esetleges észrevételeiket és tegyék meg javaslataikat Kéthly Anna lejáratainak és kompromittálásának második lépcsőjére vonatkozóan.

Palotás Péter

2. sz. sz. sz. sz. sz.

K-1919/67/5

7

EMLÉKEZZETEK !

A hitlerizmus és a háboru alatt elpusztult milliókra, testvéreitekre!

KI A SZOCIÁLDEMOKRATA EMIGRÁCIÓ MAI VEZETŐJE ?

Emlékezzünk arra, amikor Horthy tisztjei állati kegyetlenséggel megkínózták és a Dnába dobták Somogyi Bélát és Bacsó Bélát. Mi volt erre Kéthly válasza? Levél a főméltóságú kormányzó urhoz.

"A nemzeti újjászületés és feltámadás munkájához készségesen nyújtjuk kérés kezünket békélésre. Főméltóságod bölcsességére bizzuk a kéz értékének vagy értéktelenségének elbírálását."

Horthy ezt a kezet elfogadta, hiszen hü segítő kéz volt a háboru éveiben is, amikor a zsidó munkaszolgálatosok tizezreit hurcolták Ukrajnába és a koncentrációs táborokba. A szociáldemokrata frakció parlamenti hangadójának, Kéthly Annának nem volt szava ehhez, hanem parlamenti magatartásával egyetértett ezzel az akcióval.

EMLÉKEZZETEK ! TI ÉLETTBEN MARADT UKRAJNÁT ÉS KONCENTRÁCIÓS TÁBOROKAT MEGJÁRT MUNKASZOLGÁLATOSOK, MILYEN KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT PUSZTULTAK ÉS PUSZTÍTOTTÁK EL TESTVÉREITEKÉT, MIKÉNT FOLYTOTTÁK A DNYEPPERBE VAGY LOTTÉK AGYON A FLEKTIFUSZBAN LÁZASAN FETRENGŐT.

EMLÉKEZZETEK AZ UKRAJNAI TOMEGSIROKRA ÉS AUSCHWITZ, MAUTHAUSEN ÉS DACHAU BORZALMAIRA, EZT NE FELEDJÉTEK ELPUSZTULTAK ÉLŐ HOZZÁTARTOZÓI TI SEM.

Azonban csodálatosképpen 1946-ban megjön Kéthly hangja a horthy rendszert kiszolgáló csendőrök, nyilasok, keretlegények és más bíróság elé állított elemek érdekében.

MIT MONDOTT AKKOR ?

"Volt csendőrök és nyilasok elleni magatartás nem alkalmas arra, hogy a lelkek megnyugodjanak. A demokratikus átalakulás szolgálatában is hasznosak lehetnének. Kérem, hogy ebben a kérdésben elvi álláspontot alakítsunk ki."

AZ ELHURCOLTAKÉRT, MEGGYALÁZOTTAKÉRT ÉS ELPUSZTÍTOTTAKÉRT KÉTHLY KIÁLLÁSÁNAK MÉG CSAK A NYOMA SEM VOLT TAPASZTALHATÓ HORTHY PARLAMENTJÉBEN.

Ugyalátszik Kéthly Annában megint iránytmutatóak lettek a hajdani, zárdai nevelésének, szellemi maradványai. Ezért fokozatosan kiszorították a magyar szociáldemokrata emigráció vezetői sorából azokat akik szenvedtek a szociáldemokráciáért, a koncentrációs és munkatáborokban, nem úgy mint Kéthly Anna otthon, a Horthy parlament képviselői székében.

Feltesszük a kérdést jó kezekben van-e a szociáldemokrata emigráció vezetése, hivatott-e Kéthly Anna ezt a mozgalmat vezetni? A válasz csak egy lehet! Semmi esetre sem. Nem lehet vezetője a szociáldemokrata emigrációnak, és a nemzetközi fórumok előtt nem képviselheti a magyar népet az, aki mindkettőt rutul elárulta.

MANDÁTUMA LEJÁRT ! MERT MEGVONTA TŐLE A NÉP, DE MEGVONJA AZ IDEGENBE SZAKADT MAGYARSÁG IS. MÁRTIRJAINK EMLÉKÉT HAGYÁNK MEGGYALÁZNI, HA TŰRNÉNK, HOGY E ZÁRDÁBÓL ELFAJZOTT KAMÉLEON SZÓLJON A MAGYARSÁG NEVÉBEN NEMZETKÖZI FORUMOKON;

FÉLRE AZ UTBÓL AZ ÁRULÓKKAL !

.....

Kérült az "Uraia" 336.854 n. lőgépén

k-19/19/16715

u.

MIÉRT HISZTEK KÉTHLY ANNÁNAK?

53

Annak a Kéthly Annának, aki sietett melegen megrázni Horthy Miklós kezét, annak a Kéthly Annának, aki sietett felajánlkozni Rákosi Mátyásnak a magyar szociáldemokrácia felszámolójának.

Kéthly Anna nevével sűrűn találkozni a világsajtóban, sokat szerepel, de mégis kevesen és rosszul ismerik.

MIT IR KÉTHLY ANNA 1920 MÁRCIUSÁBAN HORTHYNAK?

Békélésre nyújtjuk munkás kezünket a nemzeti ujjaszületés és feltámadás munkájához. Főméltóságod bölcsességére bizzuk a kéz értékének elbirálását.

MIKOR IRTA EZT KÉTHLY?

Pontosan két héttel azután, hogy Horthy Miklós tisztjei állati kegyetlenséggel megölték és a Dunába dobták Somogyi Bélát és Bacsó Bélát.

ÉS MIT IRT KÉTHLY ANNA A VÖRÖSÖK BÖRTÖNÉBŐL RÁKOSI MÁTYÁSHOZ?

Megbocsájtásért és kegyelemért esedezett. Felajánlotta, hogy megírja " az áruló szociáldemokrácia" történetét. Igért mindent; visszavonulást, szociáldemokrata elvtársak elárulását, a szabadulásért semmit sem tartott drágának.

Mi, akik ugyanebben az időben szintén börtönben ültünk, nem írtunk könyörgő leveleket és nem ajánlkoztunk fel semmire. Mi inkább becsületünket védtük és kitartottunk szociáldemokrata testvéreink mellett.

Már akkor is gyanus volt nekünk, hogy miért engedték ki Kéthlyt annyival hamarabb és miért kellett nekünk még további két esztendő t ülnünk. Mióta Rákosihoz intézett áruló levelét ismerjük, számunkra a rejtély megoldódott és világosan látjuk:

NINCS JÓ KEZEK BEN A SZOCIÁLDEMOKRATA EMIGRÁCIÓ VEZETÉSE.

RAJTA LESZÜNK, HOGY KONKRÉT TÉNYEK ALAPJÁN EZT ILLETÉKES FORUMOK ÉS BECSÜLETES HONFITÁRSAINK IS MEGÉRTSÉK!

.....

Stancil az "Ullánia" 336.854 n. irogyen leírált

K-1919/67/5

8.

63/3-1256/SB (5650)

63/5-706/SB

45

J e l e n t é s.

Budapest, 1958. december 29.

Kéthly Annáról készült összefoglaló értékelése.

A II/3.oszt. 5-alosztály 1958.november 21-i kelettel Kéthly Annáról 12 oldalas összefoglaló jelentést készített. Az összefoglaló az osztály rendelkezésére álló - legális és titkos - általában ellenőrzöttnek tekinthető adatok alapján részletes leírását adja Kéthly Anna eddigi pályafutásának és tevékenységének. A jelentés időrendi sorrendben regisztrálja az eseményeket. Az ebben szereplő adatok helytállóak; további kiegészítésre vonatkozó adatokkal ezidőszerint nem rendelkezünk.

Kéthly tevékenységének munkásáruoló jellegét a közölt adatok és nyilatkozatok megfelelően dokumentálják; szükségtelen és felesleges a szövegben többször visszatérő ilyenértelmű állásfoglalás hangoztatása, mert ez a jelentésnek újság cikk jellegét ad.

Kéthly Anna ellenséges tevékenységének értékelése hiányos. Nem tesz elfogadható konkrét javaslatot sem a szociáldemokrat emigráció bomlasztására, sem egyéb operatív intézkedés megtételére Kéthly Anna személyét illetően.

Mi a bomlasztást két irányban javasoljuk kifejtetni:

- 1./ Az emigráció általános bomlasztása a szociáldemokratákon keresztül.
- 2./ A szociáldemokrácián belüli bomlás elősegítése, a vezetők lejáratása.
- 1/ Mint ismeretes, eddig Kéthlyék "baloldali" állásfoglalásán buktak meg az emigrációs egység megteremtését célzó kísérletek. /Nyilvánvaló, hogy Kéthly nem mondhat le szocialist frázisairól az itthoni és az emigrációs tömegek elvesztésének veszélye nélkül./ Nekünk ennek az állásfoglalásnak a változatlan fenntartását kell elősegíteni - esetleg Szélgy Imre személyén keresztül, aki ebből a szempontból szilárdabb Kéthlynél.

K-1919/67/5

A.

2/ Az utóbbi időbe a Kéthly-Szélíg szárnyat Havas Gábor részéről érték a legerősebb támadások. Havast Oldenbroek főtitkáron keresztül az ICFTU támogatja. Havas obstrukciója miatt nem sikerült eddig létrehozni Kéthlyéknek saját befolyásuk alatt az emigráns magyar szakszervezete. A Kéthly-ellenes támadás továbbvitelében támogatnunk kell Havas akcióját. Ugyanakkor segítsük elő Kéthly elleni támadását pl. azzal, hogy leleplezzük Havas amerikai sugalmazóit.

Lehel Artur r.ezds.
alosztályvezető.

Bokor
Bokor Ernő r.örgy.

Készült: 3 pld.

Kapja: 1 " II/3.oszt.5-aloszt.
" 1 " Móró et.
" 1 " Nyttó.

K: EE/PE.

K-1919/6715

2.

Készült 4 példányban
Gépelte) Fodorné

SZIGORUAN TITKOS!

Tárgy: Információ Kéthly Anna
kompromitálásáról.-

B"

J e l e n t é s.-
Bécs, 1952. január 23.-

Kéthly Anna kompromitálására irányuló röplapokat a közpon-
tól kapott címlista szerint küldöttük ki postai uton, ezt
azonban kiegészítettük néhány címmel és így a röplapból
Kövi fn. Káynok részére is küldtünk egy példányt.

Kövi a legutóbbi találkozón beszámolt arról, hogy a röp-
lapot megkapta és bár alaposan tanulmányozta annak tartal-
mát, nem tudott rájönni, hogy ki lehet annak szerzője ille-
ve küldője. A röplapot megmutatta a Diák Szövetségben,
majd január 8-án a Magyar Emigráció szellemi vezetőinek
összejövetelén.

A kérdezett személyektől azt az egyöntetű választ kapta,
hogy ismerik a lapot, többen kaptak abból és határozottan
állították, hogy azt Dalváry Vilmos Wien VIII., Wickenberg-
gasse 17 szám alatti lakos küldte ki a címzettek részére.

Fodor
Fodor

L. B. Nagy

K-1919/67/5

10

Ennél a munkánál felhasználhatják a követségen meglévő cimlistákat, egyéb legális lehetőségeket, /telefonkönyv, stb./ és a megfelelő óvatossággal érdeklődhetnek titkos munkatársaknál is.

Felhívjuk az Elvtársak figyelmét, hogy a cimlista elkészítése igen komoly és körültekintő munkát igényel. Nem szabad, hogy olyan személyek is kapjanak az anyagból, akiknél ez éppen ellenkező hatást váltaná ki. Ugyanakkor kapjon minden olyan személy vagy csoport, akinél várható a kívánt hatás elérése.

A jelenlegi operatív érdekek megkövetelik, hogy ezt az akciót sürgősen hajtsuk végre. Éppen ezért az Elvtársak a cimlistát folyó hó 21-ig készítsék el és folyó hó 23-ig címezzék meg a borítékokat, és az anyagot borítékolják.

Ha mindezekkel a feladatokkal elkészültek és különösebb operatív akadályt nem látnak, úgy folyó hó 24-én dobják be ezeket a leveleket a postaládákba.

Különös gondot fordítsanak arra, hogy a borítékok lehetőleg ne legyenek egyformák és címzésük olyan géppel történjen, amivel kifelé nem irnak. Itt is legyenek körültekintők és használják ki a különböző technikai fogásokat. Pl. irjanak ékezet nélkül és az ékezetet tintával írják, stb.

Mikor az anyagokat bedobják a postaládákba akkor ebbe a munkába már bevonhatnak titkos munkatársakat is. Ügynök bevonása azonban tilos. Itt külön kívánjuk hangsúlyozni a konspirációt. Éppen ezért a leveleket csak azután lehet bedobni miután kétséget kizáróan meggyőződtek arról, hogy nem állnak az ellenséges elhárítás figyelése alatt. Egy levélládába csak 2-3 borítékot dobhatnak be és azok is lehetőleg különböző fajta borítékok legyenek.

A feladat végrehajtása után távirati uton közölik annak eredményességét és a rendes futárpostával részletesen számoljanak be az akció megszervezéséről és végrehajtásáról, továbbá arról, hogy milyen visszhangot tapasztaltak. Egyben terjesszék fel az Elvtársak által összeállított cimlistát is. Végül közölik az Elvtársak esetleges észrevételeiket és az ügyvel kapcsolatos további javaslatukat.

Palotás Péter

Itt: Zsuga Árpád fhdgy

J. S. m. i. 73

K-1919/67/5

- ① Az izraeli akciót beindították.
- ② A haszmadil lépést (mozgás) megkezdte.

Szigorúan titkos!

II. 16. Főtit

Tárgy: Kéthly Anna kompromittálási akciójának visszhangja.

J e l e n t é s
Budapest, 1959. február 13.

1958. december 14-én utasításunkra a bécsi rezidentúra végrehajtotta a Kéthly ellenes röpcédula akciót. Az anyag elterjesztése után három alkalommal értesültünk az akció visszhangjáról.

Sági jelentéséből tudomásunk van arról, hogy az ügyet a bécsi Magyar Híradó Szerkesztőségében tárgyalták és ott a beszélgetés során az a vélemény alakult ki, hogy elegendő csak Havas Gábor személye állhat, aki Kéthly-Szélíg féle vonallal ellentétben áll.

Ezt a kérdést elsősorban Róty József tárgyalta, aki nyilvánvalóan fontoskodásból jelentette ki, hogy tudomása szerint egész Bécs tele van ezekkel a röplapokkal, és még további jelentős személyek is számítatnak arra, hogy kapnak ezekből a röplapokból.

"Kövi" a legutóbbi találkozón beszámolt arról, hogy a röplapot megkapta és bár alaposan tanulmányozta annak tartalmát, nem tudott rájönni, hogy ki lehet a szerzője, illetve küldője. A röplapot megmutatta a Diákszövetségben, majd január 8-án a magyar emigráció szellemi vezetőinek összejövetelén. A kérdezett személyektől azt az egyöntetű választ kapta, hogy ismerik a lapot, többen kaptak abból és hátán állították, hogy azt Dalváry Vilmos Wien VIII. Wickenburggasse 17. szám alatti lakos küldte ki a címzettek részére.

A II/2 osztály ügyvezetője

/Ez idáig nem ellenőrzött adatok szerint a nevezett a BM. valamelyik osztályának ügynöke./

Az ügyvel kapcsolatban Szélíg Imre levélbeni tájékoztatót adott ki, melyből kiderül, hogy már más forrásból is szerzett információt arra vonatkozóan, hogy Kéthly személyét támadó röplapok jelentek meg. Ezzel kapcsolatban kijelenti, hogy már a Népszabadságban megjelent és az ő általa készített bizalmas tájékoztatók egyes sorait idéző cikkből is gondolt arra, hogy valami akció készül a szociáldemokrata emigráció ellen.

Közli, hogy tudomása szerint több szociáldemokrata címére is megküldték a röplapot, olyanok is kaptak, akiknek a címe nyilvánosság előtt többnyire ismeretlen és ez nyilvánvalóvá tette, hogy az akció kezdeményezőit, illetve terjesztőit abban a körben kell keresni, ambe bejuthatott az, aki a bizalmas tájékoztatókról hirt adott Magyarországra. Szélíg azon reményének adott kifejezést, hogy rövidesen

k-1919/67/5-19

sikerül tisztázni azt, ki is ez a forrás.

Feltételezhető az, hogy ennek a röplap akciónak a hatására maradt el Kéthly tervezett bécsi utja és így került sor arra, hogy a bécsi szervezet két vezetője Herczog Károly és Beniámin Olivér Brüsszelbe utaztak, hogy megbeszélést folytassanak Kéthly-vel.

Az eddig befutott jelentések alapján az akciót eredményesnek könyvelhetjük el, még abban az esetben is, ha a későbbiek folyamán Széligék gyanuja teljesen reánk terelődik. Eredményesnek mondható, mert a végrehajtás során dekonspiráció nem fordult elő, az ügy foglalkoztatta az emigráns köröket, fokozódott a bizalmatlanság Havassal szemben és feltételezhető, hogy az emigráció kisebb szürke tagjait az ügy gondolkodóba ejtette, és végül minden jel arra mutat, hogy ezért halasztotta el Kéthly tervezett bécsi utját.

Zsuga Árpád fhdgy.
Zsuga Árpád r. fhdgy.

III/5 alosztály.

Készült: 1.pld. 2 old.

Készítette: ZS/Csné

Nyt, sz: 5/30-9/59

L. J. M.

TÖRTÉNETI HIVATAL

K-1919/67/5

147

T o k a j i Elvtársnak!

Tel - Aviv.

Budapest, 1959. március 9.

Tárgy: Kéthly Anna kompromittálása.

Kéthly Anna röpcédula útján való lejáratása és kompromittálása ügyében 1/1/B. sz. utasításunkban intézkedtünk. Ebben az utasításunkban a röpcédula-akció végrehajtásának határidejét február 24-ben jelöltük meg a rezidenturának. Ezt a határidőt az elvtársak nem tartották be. Az akció végrehajtásának elmaradásáról csak a március 3-án kiküldött táviratunkra adott válaszból március 5-én szereztünk tudomást. Ebben a táviratukban közölték az elvtársak, hogy az akciót a címlista összeállításánál előálló nehézségek folytán nem tudták ezideig végrehajtani, és kérték néhány külföldi cím kiküldését. Erre a táviratra március 7-én válaszoltunk és közöltük, hogy a külföldi címlistát futárral küldjük. Március 9-én érkezett táviratukban közlik, hogy az akciót végrehajtották.

A rezidentura ez esetben alkalmazott munkamódszerével több szempontból nem érthetünk egyet. Ezek a következők:

Miért nem jelentették az elvtársak időben a felmerült nehézségeket? A rezidenturának a fenti utasítás áttanulmányozása után jelenteni kellett volna, hogy a külföldi címlista összeállítás nehézségekbe ütközik, s ezzel az akció határidejére való végrehajtása nem látszik biztosítottnak. Ebben az esetben időben gondoskodhattunk volna megfelelő címek kiküldéséről.

Fentebb említett táviratukból - amelyben külföldi címek megküldését kérik - nem derült ki világosan, hogy külföldi címekkel rendelkezik egyáltalán, a rezidentura vagy sem. Meg kívánjuk jegyezni, hogy a külföldi címek összeállításánál elsősorban a rezidenturán meglévő címekre és a legális anyagokból /évkönyvek, ujságok stb/ beszerezhető címekre gondoltunk. Ezt fenti utasításunkban egyértelműen megírtuk.

Március 5-én érkezett táviratukban külföldi címeket kérnek az elvtársak az akció végrehajtásához, míg március 9-én érkezett táviratukban jelzik annak végrehajtását.

Érthetetlen előttünk, hogy amennyiben az elvtársak nem rendelkeztek külföldi címekkel az akciót hogyan hajtották végre, küldtek-e megfelelő számban röplapokat külföldre és kik részére.

K-1919/67/5

A fenti kérdésekre, továbbá az akció végrehajtásának megszervezéséről, végrehajtásáról, annak eredményességéről, továbbá a tapasztalt visszhangról jelen futárpostában részletesen számoljanak be az elvtársak.

Lehetségesnek tartjuk, hogy az 1/1/B. sz. utasítás kíséretében kiküldött röplapokból még maradt vissza az elvtársaknak. Amennyiben ez így van, úgy a mellékelt címlista alapján az utasítás kézhezvétele és áttanulmányozása után a megmaradt röplapokat a listán megadott címekre az 1/1/B. sz. utasításban közölt szempontok alapján küldjék szét.

Palotás Péter.

K. B. F. Fe. u. l. d. g. j.

L. J. B.

Mérodpl. megremm...
59. IV B. a

Lige H. H. H.

Tárgy: Kéthly kompromittálásával
kapcsolatos akció végrehaj-
tása.

Mell.: 1 drb cimlista.

21/214-59

J e l e n t é s .
Tel-Aviv, 1959 március 9-én.

Jelentem, hogy Kéthly Anna kompromittálásával kapcsolatos akciót a következőképpen hajtottuk végre:

Az első feladat egy kb. 100 címből álló lista összeállítása volt, amely lényegében az ügyben a legnehezebb feladatot jelentette. Igaz, támaszkodtunk a követségen meglévő névjegyzékekre, valamint saját ismereteinkre, azonban vigyáznunk kellett arra, hogy olyan személyek ne kerüljenek a címzettek közé, akiknek címeit csak a követség tudhatta./ pl. hazatérni szándékozó személyek kutatást végeztünk olyan irányban is, hogy a Központ utasításának megfelelően külföldi címetek találjunk, azonban ez a munkánk nem járt sikerrel. Megkönnyítette volna az akció lebonyolítását, ha a Központ mindjárt néhány olyan címet is küldött volna, ahová el akart juttatni a röpcédulákból./pl. ausztriai, - Ny. németországi, - vagy amerikai emigráns szervezetek címei./Mivel a Központ táviratban jelentette, hogy ilyen cimlistát a legközelebbi futárral küld ki, annak megérkezése után ezekre a címekre pótlólag fogunk a röpcédulákból küldeni.

A röpcédulákat felváltva, kb. 5-6 fajta borítékba csomagoltuk. Tekintve, hogy olyan írógép, amellyel kifelé nem irtunk volna, nem állt rendelkezésünkre, a borítékokat kézzel címeztük. A címzés úgy történt, hogy csak balkézzel irtunk, kb. 6-7 fajta elváltoztatott írással. / pl. nyomtatott betűvel, különböző betűtípussal, jobbra vagy balradólve, golyóstollal, ceruzával stb./

A levelek bedobása szintén problémát okozott, négy után a városban csak kevés levelesláda található fel. Egy egy ládába 3-4 levelet dobtunk, azonban még így is több Tel-Avivot övező, - kisebb helyiségben is kellett a levelekből bedobni.

K-1915/6715

Az akciót, - a külföldi címek kivételével, - 1959 március 6-án délután illetve az esti órákban hajtottuk végre, miután ez az időpont látszott a legmegfelelőbbnek. Ezt megelőző napokon ellenőrzést végeztünk és megállapítottuk az egyes póstaladák elhelyezkedését.

Az akció nyomán mindeddig semmiféle visszhangot nem tapasztaltunk.

Megjegyzés:

Annak ellenére, hogy az akció során a legnagyobb konspirációval jártunk el, - a röpcédula alapos megvizsgálása nyomán, logikus következtetés mellett, - véleményünk szerint a hatóságok kielemezhetik, hogy a röpcédulák nem valami Izraeli Kéthly ellenes emigrációs magyar csoport, hanem magyar szervek, illetve a követség áll. Ezt az alábbiak alapján tételezzük fel:

a./ A röpcédula fehér külföldi papírra lett lehozva, külföldi festékkel tehát úgy kellett behozni Izraelbe. Az itteni eléggé intenzív vámellenőrzés mellett, ezt csak diplomáciai anyagban hozhatják be.

b./ Az eddigi információn szerint Izraelben semmiféle magyar emigráns szervezet vagy csoport nem működik, különösen Kéthly ellenes nem. S ha lenne is nem valószínű, hogy rendelkezne lehozó-géppel, illetve olyan anyagi alappal, hogy ilyen minőségű röpcédulát előállíthasson.

c./ A röpcédulák csak magyar nyelven íródtak, semmiféle "szervezet vagy személy" nincs rajta megjelölve, és végső soron csak magyar érdekeket szolgál.

d./ Kéthly Anna nevének Izraelben nincs különösebb súlya, és már régen de az utolsó évben különösen, meg sem említették a nevét a sajtóban.

Mindettől eltekintve azonban valószínű, hogy az elhárítás nem fog az ügy kiderítésére különösebb erőt kifejteni, miután a röpcédula nem tartalmaz semmilyen Izraeli sértő vagy támadó kitételt.

Mellékelten csatoljuk azt a címlistát amely alapján a röpcédulákat szétküldtük.

Figyelemmel fogjuk kísélni a röpcédulákra vonatkozó esetleges reagálást, "sötéten" a társadalmi kapcsolatainkon keresztül tájékozódunk, természetesen csak abban az esetben ha az ilyen jellegű beszélgetést ők kezdeményezik.

Tokaji
/ Tokaji Béla /

Készült: 3 példányban
2 oldalon.

Mórocdpl. megremmisilve
1959. IV. 6.

Zsigpa H. Nagy.

Tárgy: Kéthly Anna kompromittálása.

J e l e n t é s
Tel-Aviv, 1959. március 20.

A Központnak a tárgyban jelzett ügyben küldött 3/B sz. utasítására az alábbiakat jelentem:

A röpcédula akció végrehajtását, a már korábban említett cimlista problémán kívül azért sem tudtuk a megadott február 24-i határidőre végrehajtani, mivel a futár amelyik az utasítást hozta február 21-én érkezett és 25-én utazott vissza. Nyilvánvaló, hogy ilyen határidőt lelkiismeretes előkészület és felkészülés esetén nem lehet betartani. Ugyanakkor a május 4-én küldött táviratunkban jelentettük a Központnak, hogy az akció végrehajtását a leg-sürgősebb feladatunknak tekintjük. Ez a magyarázata annak hogy 1959 III 7-én már azt jelenthettük a Központnak, hogy az akciót végrehajtottuk, mivel annak végrehajtását már a Központ érdeklődő távirata előtt is folyamatosan végeztük

Miután, - mint már jelentettük, - megfelelő külföldi cimlista nem állt rendelkezésünkre és ilyen hossza kutatás alapján sem sikerült összeállítani, kézenfekvő hogy az akciót csekély kivétellel külföldi címekre küldött levelek nélkül oldottuk meg.

Azért határoztunk így, mivel az egész akcióval nem akartunk addig várni, amíg a Központ a külföldi címekeket kiküldi. Ha a Központ a most megküldött cimlistát mindjárt a röpcédulákkal együtt, - a mi kérésünk nélkül is, - megküldte volna, ez meggyorsította volna, az egyébként is nem elhúzódott akció végrehajtását.

A most kiküldött cimlista alapján a külföldi címekre is küldünk természetesen a röpcédulákból, e hónap folyamán a legalkalmasabbnak látszó időpontban.

E-1919/6715 21

Jelentem továbbá, hogy Garai ügyvivő III lo-én átadta a röpcédulának azon példányát amit a követségnek küldtünk. Erre azért volt szükség, mert feltehető volt, hogy az IKP-ból érkezeni fog értesítés a követségre a röpcédulával kapcsolatban. Furcsa lett volna hogyha egy Kéthly ellenes magyar csoport Izraelben röpcédulákat küld szét, pont a magyar követséget hagyná ki ebből.

Garai annyit fűzött a dologhoz, hogy érdekesnek tartja, nem tudja ki adhatta ki, bár az a véleménye, hogy külföldön készült. Azzal adta ide, hogy egy másik névtelen levéllel együtt terjesszem fel a KÜM-nek, ami megtörtént.

Tokaji
Tokaji Béla /

Készült: 3 példányban
2 oldalon.

TÖRTÉNETI HÍVATÁS

K-1919/6715

22.

L. Tett

Működési megemlékezés

59. IV. 20.

Z. 4. 4. 4. 4.

Tárgy: Kéthly Anna kompromittálása.

Mell.: 1 lapon sajtókivágatok
2 db levélmásolat.

J e l e n t é s .
Tel-Aviv, 1959 április 18.

Jelentem, hogy a fenti tárggyal kapcsolatban a központ által kiküldött címekre, 1959 március 26-án feladtuk a röpcédulákat tartalmazó borítékokat. A levelek megcímzését és feladását ugyan úgy végeztük, ahogyan azt a legutóbbi jelentésben jelentettük. Ezzel tehát a röpcédulák szétküldésével kapcsolatos akció lezárult.

Jelentem továbbá, hogy a Tel-Avivban megjelentő A HÉT c. magyarnyelvű hetilap 1959 március 24-i számában egy rövid hír jelent meg arról, hogy Kéthly Anna a közeljövőben Izraelbe látogat. Furcsa volt azonban az, hogy ez a hír egyetlen más izraeli ujságban sem jelent meg. Megpróbáltuk a hirt leellenőrizni oly módon, hogy a követség nevében egy levéllel fordultunk A HÉT c. lap szerkesztőjéhez és kértük, nevezze meg pontosabban a hír forrását. A szerkesztőség csak egy ködös választ adott a kérdésünkre, amely alapján könnyen feltételezhető, hogy a hirt ők agyalták ki. / A hír, és a levélmásolatok mellékelten felterjesztve./

Ugyanakkor azonban figyelembe véve, hogy Izraelben ez év novemberében lesznek a parlamenti választások a MAPAJ /jobboldali szoc. dem. / párt mindent elkövet, hogy minél több szavazathoz jusson, - előfordulhat, hogy Kéthly valóban Izraelbe jön. Itt természetesen a magyarul értő lakosság felé játszanák ki őt kortesként a MAPA érdekében. Egyelőre azonban a szóbanforgó híren kívül más jel nem mutat erre.

Röviddel a röpcédula akció végrehajtása után az UJ KELET c. magyarnyelvű napilap / mint a HETnek ugy nekik is küldtünk a röpcédulákból / 1959 március 25-i számában a rövid hírek között megjelent egy kis közlemény arról, hogy a Londonban megjelenő NÉPSZAVA kapható az izraeli kioszkokban.

k-1919 167/1-23

A röpcédulák szétküldése után Kéthlyvel kapcsolatban e fenti két hír látott napvilágot. Figyelembe véve, hogy ezt megelőzőleg Kéthlyről Izraelben jóformán semmit sem lehetett hallani - e két jelenséget a mi röpcédula-akciónk reakciójának is fellehet fogni. Erre nézve konkrét adatokkal egyelőre nem rendelkezünk, de feltehető, hogy amennyiben Kéthly a választások előtt / tehát még csak néhány hónap múlva / valóban Izraelbe jön, a mi röpcéduláink nélkül nem siettek volna az érkezéséről szóló hírt már most közölni, hanem ezzel ráértek volna később is, amikor már biztosabb a dolog.

Az ügyvel kapcsolatban egyelőre más visszhang nem volt tapasztalható.

Tokaji
/ Tokaji Béla /

Készült: 3 példányban
2 lapon.

k-1919/67/5.

24.

B.M. II/3 osztály
B-alosztály

Szigoruan titkos!

106

Tárgy: Lejáratási akció
Kéthly Anna ellen.

J E L E N T É S
Budapest, 1959. július 21.

1958 folyamán lejáratási akciót szerveztünk Kéthly Anna emigrációban élő szocialdemokrata vezető ellen. Az akciót két részben hajtottuk végre, a második akció megvalósítására 1959 márciusában került sor.

Az akció célja volt:

- 1./ Kéthly Anna lejáratása, az ENSz-ben esetleges szerepeltetésének ellensúlyozása, kompromitálása,
- 2./ Lejáratásán keresztül ellentétek előidézése az emigrációs szocialdemokrata csoportok között.

Az akció módszere volt:

Kéthlyvel kapcsolatos -birtokunkban lévő- kompromitáló adatok alapján röppcedulát készítettünk. Az akció első részében európai országokban élő ismert emigránsoknak és szervezeteknek jutattuk el a röpplapokat.

Az akció második részében a röpplapokat [redacted] segítségével terjesztettük azt a látszatot keltve, hogy azt a zsidó szocialdemokraták Kéthly ellenes csoportja készítette.

Az akció eredménye:

Míg az első akcióval kapcsolatosan egyes emigrációban élő személyek illetőleg szervezetek reagáltak, a röpplap terjesztésével egymást gyanúsították, a második akció eredményét lemérni nem sikerült.

Készült: 2 pld., 1 lap
Készítette: VF.

Virág Ferenc r.szds.
főop. beosztott

k-1919/2

Tárgy : Kiegészítés KÉTHLY Anna jellemzéséhez.

1/ Mint ember :

Nem nagy képességű, különösebb tudással nem rendelkezik és minden sikerét tudatosan arra a hatásra építi amit mint öszhaju asszony elérhet. Nehéz tárgyalófél, mert a legritkábban tud felemelkedni partnerei politikai raffináltságának nivojára. Ezért történt meg az vele az emigrációban, hogy egy Schillingerrel váltott hesz-szu, tízoldalas leveleket, míg nemzetközi forumokon csak dadogott. Tielemans benyomása az volt rola az első találkozáskor : " Olyan mint egy sire vénasszony minden politikai allűr nélkül ". Mindig annak ad igazat akivel beszél, s szivesebben hallgat mint véleményt mond. Nincs osztályharcos szemlélete és ha ilyen témáról beszél nem meggyőződésből teszi. A középutas, harmadik erős, liberális szociáldemokrácia közhelyeit önti nyaken nacionalista frázisokkal, melyből egy olyan koktél jön ki ami már senkinek sem izlik. Nem szervezőerő Kéthly, inkább vitrin-darab. Nyugaton, ha már nincsen sajátos politikai arcéle, legalább a rután lenne szükséges hogy saját lábán megállhassen. Ennek

k - 1919/2

9.

a hiányát ő maga ismeri legjobban és tudja hogy ki van szolgáltatva a nem maga által válogatott "környezete" támogatásának, mely csak addig lobogtatja amig hasznot hajt. Pozíciója és egyben biztos existenciája biztosítására karakterébe új motívum került kötekedő, kerek természetű lett, azonban ennek semmi köze az egyéni politikai elgondolásokhoz, eszmékhez való görcsös ragaszkodáshoz, ez inkább vénasszonyi fondorlatosság, így akarja elhitetni - önmagával is - hogy nem könnyű játékszer a politikai események szin-padi rendezőinek kezében.

Konspiratív képességek kétes értékűek, mert csupán arra szorítkozik hogy a hatóságába került álmodozokban a politikai kilátások illuzióját felkeltse és az ébrentartsa, noha ő maga tisztában van azzal, hogy az elgondolások megvalósulásának reális kilátásai nincsenek, ő azért semmit sem tud tenni.

2/ Lejáratására ha tervek készítünk, tekintettel kell lenni a közvéleményben már vele kapcsolatban kialakult eszményképre. Így nem az öszhaju asszonyt, hanem a bűnös felelőtlenséget kell kiemelni, mely amiatt terheli hogy tájékozottság és felkészültség nélkül nevét adja politikai manőverekhez, melyek kihatásaiban az emberiség jövőjével kapcsolatosak. Be kell bizonyítani, hogy ő csak egy báb és le kell leplezni hogy kik vannak mögötte, így kell megölni a Kéthly-nimbuszt. Az asszonyi hiuságot természetesen pellen-gérre kell állítani, azt hogy amikor ide-oda röpködött nyugaton nem arra gondolt, hogy Budapesten csecsemők-

nek hiányzik a tejadag, hanem hogy arra, hogy a leg-
ujabb divat szerinti kalapban jelenjen meg az ENSz
épületében és estélyi ruhákat varasson Brüsszelben
a legelőkelőbb szalonokban. Ki kell emelni, hogy
Kéthly saját maga sem érzi biztosnak a ma még meglévő
jólétét, ezért végtelen kapssivá lett és alaposan
megfeji politikai menedzsereit. Csodálom, hogy eddig
kevés akció történt a Kéthly-nimbusz ~~inaktiválására~~ letö-
résére ugy idehaza mint nyugaton. Ez azt a látszatot
kelti, hogy túl nagy ellenfél, túl nagy személyiség
ahhoz, hogy frontálisan támadni lehessen. Az is köz-
bejátszhat, hogy vannak olyan vélemények, melyek sze-
rint a Kéthly-ügy felpiszkálása mérgezné a kelet-nyu-
gat közötti megbékélési periódus légkörét. Legyünk
azonban tisztában azzal, hogy Kéthly csak azok szá-
mára tabu, csak azok előtt lenne provokáció Kéthly
leleplezése, akiknek egyedüli céljük a megbékélési
program mérgezése. Ők anélkül is megtesznek mindent
a kelet-nyugat közötti békés egymásmellett élés poli-
tikájának megakadályozására, hogy erre külön " prove-
kálva " lennének.

Gombosi János

BELÜGYMINISZTERIUM
II/3 - B Alosztály

Szigoruan titkos!

Engedélyezem:

Németi József r.ezds.
főosztályvezető

Tárgy: Kéthly Anna kompromittálására

J A V A S L A T

Budapest, 1961. június 23.

Meglévő dokumentumaink alapján javaslom, hogy Kéthly Anna volt SzDP vezető lejárására akciót hajtsunk végre.

Kéthly Anna /Budapest, 1889. Rác Erzsébet/ magyar nemzetiségű és állampolgársága, iskolai végzettsége érettségi, volt Budapest, XIII. ker. Pozsonyi ut 40. szám alatti lakos. Jelenlegi címe: Brüsszel 18. Avenue Faons 29.

Kéthly az ellenforradalom idején azonnal megkezdte az SzDP szervezését. 1956 november 1-én több társával együtt kiutazott a "Szocialista Internacionálé" bécsi ülésére, ahonnan a november 4-i események miatt már nem jött vissza.

Az ellenforradalom leverése után nyugaton nagy aktivitással lépett fel a magyar kormány ellen, s aktív tevékenységet fejtett ki a "Forradalmi Tanács", valamint a "Magyar Szociáldemokrata Párt Emigrációban" /MSzPE/ megalakításában, melynek elnökévé választották.

K-1915 16 - 1.

Birtokunkban van többek között egy levélkópia, mely levelet 1946 január 7-én Kéthly írta személyesen Reisinger Ferencnek címezve, Reisinger Ferenc volt jobboldali szociáldemokrata, országgyűlési képviselő, meghalt.

A levélben Kéthly védelmébe veszi a Somogy megyei csendőröket, akiket összeszedtek és internáló táborban helyeztek el. Foglalkozik azzal, hogy a táborban rossz az körülmények, valamint: "A bánásmód is olyan, ami egyébként ezekkel a semmi büncselekménnyel nem terhelt emberekkel szemben nem indokolt".

Kéthly a Londonban megjelenő "Népszava" 1961 május 1-i számában "Magyarok Eichmannról Kéthly Anna megemlékezése" címmel cikket írt, melyben elítéli a német fasiszták II. Világháboruban elkövetett cselekményeit. Okolja a hitleri fasizmust több millió zsidó, valamint hadifoglyok és politikai személyiségek kivégzéséért.

A Kéthly által írt levél, valamint a megjelent cikk között ellentét van, mert a levélben védelmébe veszi a csendőröket, azokat, akik a fasizmus hívei és kiszolgálói voltak, az ujságcikkben pedig elítéli a fasizmust a zsidók és a politikai üldözöttek elleni cselekedeteiért.

Javaslom, hogy Kéthly Anna kompromittálására, tekintélyének további csökkentésére használjuk fel Kéthly levelét és cikkét. A kompromittálási akciót az alábbi módon javaslom végrehajtani:

- 1./ Levelet küldünk olyan más országokban élő szociáldemokratáknak és emigrációs szervezetek vezetőinek, akik közül többen bizonyos mértékben szemben állnak Kéthly-vel, s lehetőségük van arra, hogy felhasználják a cikket és levelet Kéthly ellen. /1. sz. melléklet./ A levélben feltüntetjük a cikk és a levél közötti ellentéteket, s közöljük az ujság számát és megjelenésének időpontját, melyben a cikk található. /2. sz. melléklet./

A levélhez mellékelünk egy fotókópiát arról a levélről, melyet a csendőrök védelmében írt Kéthly. /3. sz. melléklet./

- 2./ A levelet svájci levélpapíron, géppel írjuk és azok feladását nem egyszerre, hanem meghatározott időn belül a berni rezidentura biztosítja.

A leveleket olvasható aláírással T a m á s J ó-
zsef néven írjuk alá. Tamás 1956-ban disszidált
Magyarországról, s utána szociáldemokrata vona-
lon tevékenykedett. Címe: Zürich 10/37. Thur-
wilsenstrasse 14.

- 3./ "Boros" fn. jelölt, valamint "Szénási" és "Sá-
gi" fn. ügynökökön keresztül intézkedéseket te-
szünk az akció eredményének felmérésére.
- 4./ Utasításban tájékoztatjuk a rezidenturákat az ak-
cióról, s felhívjuk figyelmüket a sajtó és más
kiadványok fokozottabb, figyelmesebb olvasására.
Különösen figyelemmel kísérjük a Londonban megje-
lenő "Népszava", a new yorki "Az Ember" és a pá-
rizsi "Független Magyarország" c. emigráns lapo-
kat. Ezen keresztül is lemérjük az akció eredmé-
nyét.

A fentiek alapján kérjük a javaslat végrehajtását en-
gedélyezni.

Maróti János r.örgy.
alosztályvezető

Blazsek Ferenc r.fhdgy.
op. beosztott

Vértés János r.ales.
osztályvezető

Készült: 2 pld. 3 oldal.
Gépelte: Kné.

K-1515/6.

3.

1. sz. melléklet

C I M L I S T A

Budapest, 1961. június 23.

- 1./ Dr. Klár Zoltán, 100 West 80 th. Street New York 24.
N.Y.
- 2./ Rosta László, 2 cilla des Pyrénées, Paris.
- 3./ Havas Gábor, Bécs, XXI. Práger strasse 9.
- 4./ Népszava Szerkesztőség, 3. Kenton Street, London
W.C. 1.
- 5./ Presser István Zürich, 6/57. Brüderhofweg 42.
- 6./ Október 23. Szerkesztőség, 11. Mornington Avenue
Mansions, West, Kensington, London
W. 14.
- 7./ Blala Ferenc, Saarbrücken 3. Weffstrasse 19.
- 8./ Marschalkó Lajos, München 45. Prágerstrasse 19.
- 9./ Málnassy Ödön, Bécs, Postfach 347.
- 10./ Bölcsföldi Andor, 25. Stanway Gardens Edgware Midd-
lesex, England.
- 11./ Benjamin Olivér, Bécs, IX. Altmüttergasse 4.
- 12./ Lánd Lajos, Zürich, 9/47. Alt Weg 9 Schweiz.
- 13./ Baranyai Tibor, Kanada, Mondreál 3755 De Bullion.
- 14./ Kiss Menyhért, 78 Hulton Grove, N-12. London, England.
- 15./ Ujhelyi Szabolcs, Klosterneuburg, Leopold str. 21.
- 16./ Szóke Róbert, Wien, 16. Payergasse 2-11-15.
- 17./ Dr. Szabady Attila, Wien II. Austellungsstr. 47.
- 18./ Vasváry Edit, 18. Währingerstrasse 145-18.
- 19./ Götz János, Wien XIII. Stadlergasse 6.

Készült: 2 pld.

K-1919/6 4.

2. sz. melléklet.

LE V É L T E R V E Z E T

Budapest, 1961. június 23.

Elnézését kérem, hogy Önhöz fordulok levelemmel, de emlékeim és a kezemben lévő adatok arra ösztönöztek, hogy leírjam gondolataimat, s azokat megküldjem Önnek azzal a reménnyel, hogy gondolataink megegyeznek.

Nem titkolom, örültem, amikor tudomást szereztem arról, hogy elfogtak és bíróság elé állították Eichmann-t, akinek tetteire nem lehet visszagondolni anélkül, hogy sok barát, ismerős, vagy családtag képe ne elevenedne fel a múlt homályából.

Éppen ezért háborodtam most fel, amikor olvastam a Londonban megjelenő Népszava - melynek Kéthly Anna a főszerkesztője - 1961. május 1-i számát. A lap 7. oldalán található "Magyarok Eichmannról Kéthly Anna megemlékezése" című cikk. Kéthly azzal kezdi a cikket, hogy: "A most folyó Eichmann per bennem is emlékeket elevenít fel, amelyeket nem szabad elfelejteni". És most szeretnék egy egész részt idézni a cikkből.

"Az Eichmann per ismét a világ emlékezetébe idézi azt a grandiózus tragédiát, amelynek több millió zsidó esett áldozatul. De emlékeznünk kell a hitleri éra azon áldozataira is, akiket nem faji, vagy vallási hovatartozásuk miatt irtott ki az irigységből és félelemből táplálkozó náci gyűlölet. Számptalan politikai ellenfél - polgáriak és szocialisták - került a megsemmisítő táborokba, kevesen éltek meg a felszabadulást. Hadifoglyok, akiket a nemzetközi egyezmények galád megvetésével zártak koncentrációs táborokba és nem bántak velük jobban, mint a különösen gyűlölt zsidókkal. A megszállt területekről elhurcolt nők, akiket szennyen és megaláztatáson hurcoltak keresztül".

E-7919/6. ✓

Igen, Kéthly ezen szavai valóban igazak, emlékeznünk kell nekünk is rá és felejtetni nem szabad, bár nagyon fájó és még vérző pontokról van szó. De mit lehet feltételezni Kéthlyről, melyik mondat, vagy cselekedet jellemzi az ő igazi gondolkodását, lelkivilágát? Jó lenne, ha ezek a sorok jellemeznék, de sajnos nekem az a véleményem, hogy csalódom, mert Kéthlynek nem ez, hanem a másik oldal az igazi arca az, hogy minden alkalommal csak a saját érdekével törődik és ilyenkor semmit sem vesz figyelembe.

Ennek bizonyítására mellékelten megküldök Önnek egy levélkópiát. Ezt a levelet személyesen Kéthly írta Reisinger elvtársnak. Mint Reisinger elvtárs munkatársa jutottam annak idején ehhez az okmányhoz és most Kéthly cikke olvasása közben visszaemlékezve kerestem elő megmentett papírjaim közül. Kéthly a levélben határozottan kiáll a magyarországi volt csendőrök mellett, akikről pedig köztudomású, hogy a fasizmus hívei és azok parancsainak végrehajtói voltak. Azt írja róluk, hogy: "A bánásmód is olyan, ami egyébként ezekkel a semmi bűncselekménnyel nem terhelt emberekkel szemben nem indokolt". Én a magam részéről nem tudom elfelejtetni azokat a botrányokat, amikor a sárga csillaggal megjelölt embersorokat gyalázták, ütötték és hajtották a halálba a fekete ingesek és a kakastollasok. S a vidéki barátaink sem hiszem, hogy el tudták, vagy valaha is el tudják felejtetni a kakastollasoktól elszennvedett puskatus ütések és magukat a kakastollasokat, azokat, akiket Kéthly e levél szerint a szívében hordoz. Mert úgy látszik Kéthly elfelejtette azokat az ütések, melyeket kaptunk.

Bocsásson meg, hogy levelemmel Önhöz fordultam, de mint kezdetben is írtam, emlékeim és a tények ösztönöztek az igazság leírására, még akkor is, ha jelen pillanatban én is hazámtól távol élek.

Hazafias szeretettel üdvözlí:

Tamás József

Készült: 2 pld. 2 oldal.
Gépelte: Kné.

Belügyminisztérium
II/3 - B Alosztály
631B-412/62

Szigoruan titkos!

Tárgy: Kéthly Anna, Király Béla és
Fábián Béla kompromittálására
felhasználható anyagokról

F e l j e g y z é s
Budapest, 1962. január 29-én.

K é t h l y Anna további kompromittálására felhasznál-
ható anyagok jegyzéke:

Anyagának I. kötete:

Politikai önvallomása, melyben munkásáruló tevékenységét, jellemét, emberi tulajdonságait írja meg.	34-79 old.
További adatok politikai tevékenységéről, a szoc. dem. párt taktikájáról, munkásáruló politikájáról.	111-115 " 144-147 " 150-152 "
"Szocialista Szemle". c. emigrációs ujság 1957. áprilisi számában megjelent "Kéthly Anna útja Budapesttől Hirosimái" című cikk.	92-92 "

Anyagának II. kötete:

Összefoglaló jelentés Kéthly Annáról	33-44 "
1959-ben készült jelentések Kéthly Anna emigrációs tevékenységéről. Körutjai, előadásai. A "magyar ügy" napirenden való tartásáért folytatott harca.	95-98 " 105 " 140-142 "

K-1919/7.

7

Anyagának III. kötete:

1950-ben a vizsgálati fogságban tett vallomásai, melyek bizonyítják munkás-áruló tevékenységét, angol diplomatákkal és nyugati országok jobboldali szociáldemokrata vezetőkkel való kapcsolatát és együttműködését.	183-190 192-195 204-206 215-217 219-222	old. " " " "
---	---	--------------------------

"Hídverők" 1957. XIX. száma:

Alföldi Géza: "Két árulás után" c. cikke Kéthly Annáról.

A "Népszava" 1961-es számaiban megjelent cikkei:

A cikkek nagy része mélységesen szovjet és kommunista ellenesek.

1961. jul. 1. számban "A találkozó után" c. cikk		
1961. aug. 1. " " "Nyugati mentőtanuk" " "		
1961. szept. 1. " " "Cigányzenés egérfogó" " "		
1961. okt. 1. " " "Örök dicsőség" " "		
1961. nov. 1. " " "Szószegés szégyene" " "		

K i r á l y Béla további kompromittálására felhasználható anyagok jegyzéke:

Feljegyzés katonai multjáról, magatartásáról	32-33-34	old.
Katonai beosztásai, kitüntetései.	34.	"
Kitüntetési okmány /német vaskeresztről/	39	"
Paris Clivér levele, melyben kémkedésre szólítja fel	55-58	"
1945 utáni ellenséges tevékenységéről feljegyzés:	138-141	"
Igazoló Bizottsági anyagok	149-150 155-157	" "
Király személyét és tevékenységét támadó cikk a "Hídverők" 1957. 10. évf. 18. szám	41	"
Feljegyzés az európai Tanács megalakulásáról, s őben szerepe	42-51	"
Király beszéde az ENSZ- speciális bizottsága előtt a "magyar kérdés"-ben.	75-113	"

1 - 1919/7 8.